

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravnishvu prejemati:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5-50
na mesec	1-90

Izkušnja vsak dan svojo izvednjo medloje in prazniško.
Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6-50
na mesec	2-30

za Nemčijo:

celo leto	K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:	
celo leto	K 30—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v prilikuju levo), telefon št. 34.

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravištvu: Knafljeva ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 58.

Rhuenov padec.

Dunaj, 16. aprila.

Khuenov kabinet je padel. Jutri poprosi ogrski ministrski predsednik cesarja za odpust in vladar mu bo ustregel. Nad tridesetletna politična karijera grofa Khuena-Hedervarya, enega izmed onih madžarskih politikov, v katerih so združene vse vrline pa tudi vse slabosti, vsi moralni in etični defekti bečarstva, je končana. Kot hrvaški ban se je Khuen dvignil pred 30 leti na višino državniške kariere, doba njegovega banovanja je najžalostnejše poglavje v zgodovini monarhije; globoko je škodovala hrvaški narod, škodovala je monarhiji, dinastiji — le njeemu je koristila. Iz Zagreba je prišel v Budimpešto in štirikrat je stal na čelu ogrskih kabinetov. Dolga leta se je igral kakor žongler z najsvejšimi pravi ustave, parlamentarizma, države, vladarja, in še le moralni debacle njegove resolucije politike je strmoglavil zloduha, ki se je držal končno na svojem mestu le še z lažjo, zavijanjem resnice in nasilnostmi.

Oceniti Khuena kot državnika in politika, pregledati žalostno dobo, ki nosi njegovo ime, bo prilike še dovolj, danes naj na kratko navedemo neposredno vzroke njegovega padca.

Več kakor leto dni se že nahaja vprašanje brambne reforme pred ogrskim parlamentom. Khuenova delovna stranka »munkapart«, ki tvori v ogrskem parlamentu impopularno večino, se je izkazala preslabotno jo izvesti. Na eni strani so proglasili Kossuthovci novim brambnim zakonom najsrajnejši boj, hoteč na podlagi svojega »neodvisnega« programa, da se tudi armada prilagodi dualističnemu ustroju monarhije ter razbije na dve polovici — madžarsko in nemško. Na drugi strani je smatrala Justhova stranka trenutek za ugoden, da izvede svoje zahteve po uvedbi splošne in enake volilne pravice ter je proklamirala načelo: brez volilne reforme nikake brambne reforme.

Boj proti obstrukciji Kossuthovcev in Justhovcev je trajal celo leto, ponovno je Khuen obljubil ga zmagovito dokončati, toda obljube so vedno ostale prazne besede. Ogr-

ski ministrski predsednik je predobro vedel, da more zlomiti obstrukcijo le z nasilnostmi, toda on in njegova stranka sta vedela prav tako dobro, da se naslanja zlasti Justhova stranka na najširše kroge ogrskega prebivalstva in — bala sta se ljudske sodbe in obsodbe.

Ponovno je zato poskušal ministrski predsednik skleniti z opozicijo kompromis. Tako je prišlo letošnje leto, imeli bi se že vršiti nabori, toda usoda brambne reforme je bila še vedno nejasna in negotova. Najmerodajnejši krogi so začeli sedaj vedno bolj pritiskati, povdarjalo se je, da se avstrijski parlament ne more brambne predloge niti lotiti ter da obstoja nevarnost, da se cela reforma zopet zavleče. Khuen je moral preslišati marsikatero bridko očitanje — in obljubil je končno definitivno, da bo brambna reforma v ogrskem parlamentu še pred Veliko nočjo — perfektna.

Prišel je nova pogajanja s Kossuthovo stranko, meneč da mu bo lahko razbiti razdvojen obstrukcijo. Kot sad kompromisa se je pojavila znana resolucija k št. 42. brambnega zakona, ki omejuje poveljalne pravice vladarjeve. Z žonglerskim trikomi si je pridobil grof Khuen cesarjevo odobrenje, nalagavši vladarja, da gre za neobvezno deklaracijo vlade, ne pa za resolucijo parlamenta, ki ima značaj legalne, torej obvezne interpretacije zakona samega.

Politični krogi v Avstriji, zlasti pa vojaški krogi, njim na čelu vojni minister, so bili, čim so doznali kako dalekosežen je Khuenov kompromis za ustroj cele armade, konsternirani. Prišel je boj ministrov proti ministrom in general Aufenberg je z vso ostrostjo povdaril, da kot odgovorni upravitelj vojnih zadev nikdar ne more soglašati z nevarno resolucijo. Od Khuena napačno poučeni vladar je zahteval remediuro in Khuen se je moral ukloniti.

Z umetnim manevrom je skušal zakriti dejstvo, da opušta resolucio stališče. Podal je demisijo ter se dal znova imenovati za min. predsednika, tokrat — brez resolucije. Svetu pa je natvezil ono grdo pravilico o cesarjevi abdikaciji, ki je razkrinkana vzbujala po celi monarhiji največjo ogorčenje in obsojanje.

Grof Khuen je zlorabil vladarja in prestolonaslednika, da se skrije za

njunimi hrbiti ter tako grešil proti najelementarnejšim dolžnostim ustavnega ministra.

Čim je bila njegova igra razkrinkana, ni bilo več dvomiti, da spada frivolni madžarski politik — med politične mrtvece. Kar je bilo vsemu svetu jasno, tega sam ni hotel verjeti. Koval je svoje intrige naprej.

On in njegova stranka sta se hotela predvsem maščevati nad Aufenbergom, kateremu sta očitala, da je povzročitelj velikanske blamaže. »Aufenberg ne sme pred delegacijo«, s to zahtevo se je tudi Khuen popolnoma identificiral. Morda bi bil z njo prodrl, da niso druge okolnosti pokazale, da je nadaljni obstoj njegovega režima postal naravnost državna nevarnost.

Obstrukcija v ogrskem parlamentu je takoj po Veliki noči z vso silo zopet preprečevala vsako stvarno delo in Justhovi so izjavljali, da bi bili sicer pripravljeni za kompromis, ki bi poznejšo izveditev volilne reforme zakonito zajamčil, toda nikdar ne s Khuenom. Oseba ministrskega predsednika je postala naravnost ovira sanacije ogrskega parlamenta in uspešne rešitve brambne reforme.

Pa tudi avstrijska in skupna vlada sta se prepričali, da se Khuen, služeč lastnim častihlepim ciljem ne briga za nikake ustavne pomisleke, ne ozira nikjer na pravice in interese skupnih in avstrijskih ministrov. Cuvajevo imenovanje za komisarja, ki grozi strmoglaviti celo monarhijo v težko ustavno krizo, je izposloval Khuen zahrbtno in baje brez vednosti grofa Berchtolda in grofa Stürgkha. Samovoljno in lahkomiselno je nakopal celi državi nevarnost in sramoto.

Mera je bila polna. Nobeden od merodajnih činitelev monarhije ni mogel več držati moza, ki je pri svojem četrtem imenovanju za ministrskega predsednika cesarju obljubil, da se madžarska vladna stranka odreče maščevanju nad Aufenbergom ter zaveže rešiti ne le v ogrskem parlamentu najnujnejšo zadevo — brambno reformo — temveč tudi delegacijski program — vse svoje obljube pa »pozabil«.

Padla je odločitev. V nedeljo je cesar Khuenovo zahtevo, da naj vojni minister ne pride pred delegacije brskno odklonil, skupni in av-

strijski ministri pa so mu povedali, da vstrajajo pri zahtevi po redni delegacijski sesiji.

S tem je postal Khuenov položaj zopet akutno kritičen. Danes pa je počil mehur njegovega nepoštenega režima.

Khuenov naslednik bo fin. minister Lukasc, ki poskusi uravnati ogrske parlamentarne razmere zlasti potom kompromisa z Justhovo stranko.

Verojetno je, da pade s Khuenom tudi njegov hlapec Cuvaj. Kakor je bil nasilni režim na Hrvaškem uveden brez vsakega poviča in vzroka, tako bo tudi odpravljen — in dragoceno vprašanje, kdaj da se je monarhija bolj blamirala ali z njegovo uvedbo ali z njega odpravo, ostane zaenkrat brez odgovora.

Khuenov padec je olajšal tudi naloge jugoslovanske delegacije na Dunaju. Situacija se je znatno zboljšala. Toda krivo bi bilo položiti roke križem, ter čakati, kdaj da bo vržen Cuvaj za Khuenom. Dokler še sedi hrvaški komisar v banovi palači, tako dolgo je naša delegacija dolžna porabiti vsa sredstva, katera je zahtevalo ljudstvo in ki odgovarjajo razžaljenemu pravu in ponosu jugoslovanskega naroda.

50 letnica „Narodne čitalnice“ v Celju.

Celje, 15. aprila.

Ob 2. popoldne se je vršil v Sokolskem domu občni zbor Zveze narodnih društev, ki je bil letos v več ko enom oziru zanimiv. Udeležba je bila nad vse pričakovane povolna, iz Savinske doline, od Save, Sotle in Drave so prihiteli zastopniki narodnih društev na občni zbor svoje centralne organizacije, Zveze. Med navzočimi je bil tudi deželni poslanec dr. Kukovec, ki je v daljšem nagovoru vspodbujal zastopnike in voditelje narodnih društev k čvrstemu in vstrajnemu kulturnemu delu, ki je prva podlaga političnega napredovanja in političnih uspehov. Zadnji dve leti ni bilo mnogo čuti o zunanjem delovanju Zveze: dokaz več, kako tesno je spojeno pri nas politično življenje z življenjem v naših kulturnih in gospodarskih organizacijah. Kleri-

kalizem je bil zadnji dve leti na Spodnjem Stajerskem zmagonosen, zdelo se je, da bo siloma uničil in prekinil vse življenje in delovanje v naprednih političnih, kulturnih in gospodarskih organizacijah. Vse svoje sile smo morali strniti v obrambo, novega nismo mogli ničesar ustvarjati. To obrambno delo je zahtevalo sicer veliko truda in dela, ali pokazalo se je, da nas tudi najstahovitejši pritisk ne more streti in uničiti. Naše politične, kulturne in gospodarske ideje ter načela imajo v sebi toliko življenske moči, da se nam ni treba bati prihodnosti. Klerikalizem je pri nas na zennitu svoje moči — začela se bo pot navzdol. To se čuti v naših vrstah, in začelo se je povsod živahnejše gibanje. Uvideli smo, da bo svoje streti naziranje, ki nas tako slabi, naziranje namreč, da bodimo vsak za se, brez trdne organizacije. Začeli smo se organizirati politično v tesno med seboj spojena politična društva, treba bo oživeti znova našo kulturno organizacijo in jo skušajmo spraviti do one višine in ugleda, ki ga lahko pri vstrajnem delu doseže. Tajiti si ne moremo, da je po nekod med nami premalo zanimanja za to, premalo z ozirom na velikanske mrtve duševne kapitalne v vrstah narodnega razumnštva. Skušajmo to popraviti, omenjeno mrtvilo premagati — in šli bomo navzgor, od zmage do zmage. Ne število duš, število glasov pri volivah, odločuje temveč dobro organizirana, izobražena in o potrebi svojega dela globoko notranje prepričana skupina somišljenikov na vseh poljih narodnega življenja. — Besede deželnega poslanca so našle med zborovalci navdušen odmev. Gosp. J. Prekoršek je podal kratko, pregledno poročilo o delovanju Zveze narodnih društev v minulnem društvenem letu. Zveza šteje sedaj 78 članic; priredila je 10 javnih predavanj, 3 male in en velik podoben tečaj v Celju. Kar se poučnih tečajev tiče, smo lahko z njihovimi uspehi zadovoljni; mladi ljudje, ki so bili v njih vzgojeni, so sedaj najboljši delavci v narodnih društvih po deželi. V tej smeri bo treba nadaljevati, ker vse kaže, da bo Zveza v bodočem društvenem letu začela z novim, živahnim delovanjem, ji je zlasti priporočati prireditve takih tečajev. Ako si pridobimo na vsakem le 10 dobrih društvenih delavcev, bomo imeli kmalu za seboj veliko armado, kate-

LISTEK.

Lepi striček.

(Bel - Ami.)

Francoski spisal Guy de Maupassant. — Prevel Oton Zupančič.

Prvi del.

(Dalje.)

Diniral je v neki vinarni blizu etolskega slavoloka, potem se je peš počasi vračal po vnanjih bulvarjih domov; v svoji sobi je sedel za mizo, da bi delal.

Toda komaj je imel veliko polo belega papirja pred očmi, se mu je vse gradivo, ki si ga je bil nakopičil v glavi, razprhnilo, kakor da so mu možgani izhlapeli. Poizkušal je ujeti ostanke svojega spomina in jih obdržati: toda čimbolj jih je lovil, tembolj so se mu izmikali, ali pa so se mešali in motili, da ni vedel, kako bi jih postavil in kako lice bi jim dal, nit: kje bi začel.

Ko se je eno uro vbadal in je počelkal pet stfani papirja s stavki, ki so se začnili, potem pa kar običali, si je dejal: »Temu poslu še nisem dovolj vajen. Še ene lekcije mi je treba.« In takoj, ko se mu je razgrnilo pred duhom še eno jutro skupnega dela z gospo Forestier, in se mu je pokazalo upanje, da bo zo-

pet tako dolgo sam z njo, da bosta intimo, prirščno in sladko kramliala, je kar vztrepetal od hrepeneja. Hitro je legel, zakaj sedaj se je skoraj že bal, da se ne vrže zopet na delo in da bi se mu kar na mah ne posrečilo.

Drugo jutro je precej pozno vstal, kajti že vnaprej je raztezel in vžival naslodo tega obiska.

Deseta ura je že minila, ko je pozvonil pri svojem prijatelju.

Sluga je odgovoril:

»Gospod je ravno pri delu.«

Duroy ni niti oddaleč mislil, da bi utegnil biti mož doma. Vendar se ni dal odpraviti: »Povejte mu, da sem jaz v nujni zadevi.«

Pet minut je čakal, potem šele je smel stopiti v sobo, kjer je preživel tako lep dopoldne.

Na njegovem prostoru je sedel sedaj Forestier v nočni halji, s copatami na nogah, na glavi angleško čepico, in je pisal; žena, ogrnjena v isti beli plašč, kakor zadnjič, pa se je naslanjala na kamin in je s cigareto v ustih narekovala.

Duroy je na pragu postal in je zamomljal: »Oprostite, prosim; ali nemara motim?«

Njegov prijatelj je obrnil glavo, srdito glavo, in je zagodrnjal: »Kaj pa že zopet hočeš? Hitro, hitro, nam se mudi.«

Forestier, v zadregi, je zajeceljal: »Ne, saj ni nič, oprostite.«

Forestier se je razjezil: »Strela nebeška! Nikar ne trati časa; menda

vendar nisi prišel samo zato, da bi nama rekel dobro jutro.«

Tedaj se je Duroy, ves zbezan, vendarle osokolil: »Ne... ampak vidiš... to je... še sedaj se mi noče moj članek posrečiti... in ti si bil... vi ste bili tako... tako prijazna sta bila zadnjič... da sem upal... da sem si upal priti...«

Forestier mu je prestrigel besedo: »Ti briješ norce z vsem svetom, kakor vidim! Torej ti misliš, da bom jaz obavljaj tvoj delo, ti pa da ne boš imel pod milim bogom drugega posla, nego da boš hodil konec meseca k blagajnici. O, ta je pa res lepa, ta!«

Mlada žena je kar naprej kadila, ni spregovorila besede, nego se je ves čas smehljala z nedoločnim nasmehom, ki je prikrival ljubezno masko ironije njenih misli.

Duroy je rdel in je jeceljal: »Oprostite... mislim sem... hotel sem...« Potem pa hipoma s krepkim glasom: »Lepo vas prosim, gospa, oprostite, in še enkrat prav srčno hvala za prelepi podlistek, ki ste mi ga včeraj napravili.«

Nato se je poklonil in rekel Charlesu: »Ob treh bom v uredništvu.« in je odšel.

Z dolgimi koraki je hitel domov, reče: »Pa naj bo, pa naredim jaz, in čisto sam, bodo že videli.«

Komaj je stopil v svoje stanovanje, je začel pisati, tako ga je vzpodbudala jeza.

Nadaljeval je zgodbo, ki jo je

bila pričela gospa Forestier, gornilil podrobnosti po vzorcu feljtonskih romanov, iznenadujoče zapreke, bobneče opise v neokretnem šolar-skem slogu in z izrazi bivšega podčastnika. V eni uri je zmašil članek, podoben kaosu bedastoč, in ga je nesel z veliko samozavestjo v »Vie française«.

Prvi, ki ga je srečal, je bil Saint-Potin, ki mu je stisnil roko z energijo skrivca in ga je prašal:

»Saj ste čitali moj razgovor s Kitajcem in Zidom? Ali ni zadosti smešno? Ves Pariz se je zabaval. In jaz jima nisem videl niti konca rosu.«

Duroy, ki ni čital ničesar, je vzel takoj list v roko in je preletel z očmi doli članek z naslovom »Indija in Kina«, dočim mu je reporter kazal in podčrtaval najzanimivejša mesta.

Forestier je stopil k njima, zasopel, ves v naglici, kakor da ima dela preko glave:

»A, dobro, ravno vaju obeh potrebujem.«

In naštel jima je celo vrsto političnih informacij, ki jih je bilo treba še za tisti večer oskrbeti.

Duroy mu je dal svoj članek.

»Tukaj imam nadaljevanje o Al-giriji.«

»Prav, kar sem z njim: izročim ga šefu.«

Ničesar drugega.

Saint-Potin je potegnil svojega novega tovariša s seboj, in ko sta bila v veži, mu je dejal:

»Ali ste se oglasili pri blagajnici?«

»Ne. Zakaj?«

»Zakaj? Za svojo plačo. Vidite, vedno je treba vzeti za en mesec naprej. Kdo ve, kaj se utegne pripetiti.«

»I — meni je to čisto prav.«

»Tako! vas predstavim blagajniku. Mož se prav nič ne krči. Pri nas plačujejo dobro.«

In Duroy si je dal izplačati svojih dvesto frankov, poleg tega osemindvajset frankov za svoj članek od prejšnjega dne, in tako je imel s tem, kar mu je ostalo od njegove železničarske mesečnine, tristoštirideset frankov v žepu.

Nikdar še ni imel toliko denarja, in mislil je, da je bogat za vse večne čase.

Potem ga je peljal Saint-Potin na klepet v uredništva štirih ali petih konkurenčnih listov, ker se je nadejal, da so že drugi pograbil novice, ki jih bi moral on šele loviti, in da jim jih s svojo gostobesedno in lokavo zgovornostjo že kako izmakne.

Zvečer, ko ni imel več nikakega dela, je hotel iti Duroy zopet v Folies-Bergères, in z drznim čelom je stopil k pregledniku:

»Jaz sem Georges Duroy, urednik pri »Via française«. Ondam sem bil tukaj z gospodom Forestierjem, ki mi je obljubil, da mi poskrbi prost vstop. Ne vem, ali se je spomnil.«

(Dalje prihodnjik.)

ra bo vneto sodelovala tudi pri prebujanju naroda iz sedanjega njegove nezavednosti in duševne zaostalosti. Ideja društvenega koledarčka se mora čim prej oživiti, da dobe ljudje po deželi vsa potrebna navodila za snovanje novih naprednih izobraževalnih in drugih društev. Blagajniško poročilo je podal g. Stibler. Iz njega sledi pred vsem, da bo treba Zvezine finance korenito sanirati in dobiti novih denarnih virov za Zvezino delovanje. Ker nam ni mogoče prirediti romanov in enakih prireditev, bo treba prirediti društva k denarnim prispevkom in gledati, da se bo de tudi od društvenih prireditev dobilo kaj za Zvezo. Skrbimo pred vsem sami za se! Dr. Josip Pučnik je nato imel lepo zaokrožno predavanje o ljudsko izobraževalnem delu, njega sredstvi in ciljih. Iz tuje smo prinesli te ljudskoizobraževalne ideje naprednjaki, ali poslužiti se nismo hoteli tega orožja v politične namene. Klerikalci so nas prehiteli in došlo je pri nas do politično in kulturno neznosnih razmer. Vojškvali smo se z zunanjimi sovražniki, doma so nam, idealistom in dobričinam, odnesli klerikalci vse ter se sedaj z našega rodoljubja brez politične moči krvavo norčujejo. Da, skrbimo politično in kulturno v prvi vrsti sami za se; če bomo sami krepki, bomo mogli pomagati tudi celoti. Dr. Lev Brunčok je obširno govoril o važnosti aktualnih predavanj, dalje o organizaciji našega predavateljskega dela, o analifetskih kurzijah, društveni statistiki in še o marsičem zanimivem. Spregovorila sta še urednik Lešničar in gotovljenski nadučitelj Brinar, kateri je nujno priporočal, naj se ljudsko izobraževalno delo na deželi prilagodi praktičnim ljudskim potrebam. Volitve novega odbora so imele sledeči rezultat: Predsednik dr. Lev Brunčok, Celje, podpredsednik Franc Brinar, Gotovlje, in Janko Lešničar, Celje, tajnik Tone Kunej, Celje, blagajnik Ivan Prekoršek, Gaberje pri Celju, odborniki: Josip Čulek, St. Jur ob Južni žel., Tončka Ježovnik, Mozirje, Tone Kurnik, Šoštanj, Jakob Zdravec, Središče, Ivan Kramer, Trbovlje, dr. A. Dobar, Maribor, in Ivan Jakš, Vransko. — Po običnem zboru Z. N. D. se je vršil v Sokolskem domu zelo dobro obiskani občni zbor celjske sokolske župe.

Večerna slavnost v Narodnem domu je bil lep zaključek Čitalnične 50letnice. Zbrala se je v veliki dvorani vsa slovenska družba celjska in premnogo gostov iz vseh bližnjih in daljnjih štajerskih krajev. Celo Ljubljancem je bila cela vrsta med nami. Posebno pa so se postavili Šoštanjčani in Veleničani — naj zapišemo takoj opomin, da jim Celjani ta velik obisk ob priliki vrnejo! V veliki dvorani je koncertiral celjski salonski orkester pod vodstvom gosp. kapelnika Seiferta. Posebne pohvale za izvrstna proizvajanja tega orkestra ne bomo še pisali. Gospodična Zdenka Vrečkova in gosp. Juro Dediček sta predvajala na glasovirju in harmoniju fantazijo iz opere »Carmen«. Občinstvo je bilo žal zelo nemirno, tako da oni, ki so hoteli to krasno delo z užitkom poslušati, niso prišli do tega. Čitalniški pevski zbor je nastopil pod vodstvom gosp. učitelja Preglja z Nedvedovo »Zvezno« in prekrasnim O. Devovim »Hrepenenjem«. Koncert je obsegal na ta način različne panoge

glasbene umetnosti in bil je pripravljen in izvajen s tako skrbnostjo, da bi zaslužil temeljito strokovno kritiko. Alegorija »Slava celjski narodni Čitalnici«, ki jo je zamislil in aranžiral tajnik Južnoštajerske hranilnice, gosp. Matija Benčan, je bilo umetniško delo. Vzbudila je pravi vihar navdušenja in pritrjevanja. Sodelovali so gospa Ida Benčanova, gospodična Gregorinova, Bizjakova in Mirnikova ter nekaj srčkanih malih deklic. Gospod Rafko Salmič je dovršeno deklariral himno na sonce iz Aškerčevega »Zlatroga«. Dramatično društvo, najmlajša, moramo že reči, vnukinja celjske Čitalnice, je priredila enodejansko veseligr »Malomestne tradicije«. Sodelovali ste gospodični Marta Hrašovčeva in Melanija Sernečeva ter gospod Rafko Salmič, Miloš Stiker, Franjo Mravljak, Ivan Prekoršek in Alb. Zavodnik. Igralo se je, kot v Celju vedno, fletno in dobro, dasi morda ta precej plitka V. Stech-Zalarjeva stvar ni popolnoma spadala v okvir večera in slavnostno razpoloženje občinstva. Cel spored pa je bil sestavljen tako, da je pokazal, do kake popolnosti se je povzpelo gojenje lepih umetnosti v okrilju celjske Čitalnice same ali pa njenih hčer, društev, ki so se iz nje razvila in danes izvrstno uspevajo. Kasneje se je mlad svet z vneto lotil plesa, drugi ljudje so se pa razšli po prostorih poleg velike dvorane, kjer je bilo za železice in dobro voljo bogato preskrbljeno. Naše narodne gospe in gospodične, ki so pod vodstvom nemurno pridne gospe dr. Kalanove ta del slavnosti aranžirale, so žele od vseh strani laskavo pohvalo. Sodelovale so pri bufetu gospe Šarlota Mirnikova, Marija Videnšekova, Elza Kriškova, gospodična Dragica, Meta in Hana Mirnikova, Mici Videnškova in Malči Kokolova. Pri razprodaji slaščic in šampanjca gospe Erna Kalanova, Matilda Pappstova in gđne. Vilma Kalanova, Jožica Španova, Marica Vrečkova. V šotoru za vino in pivo: gospe Vera Založnikova, Matilda Spindlerjeva, Marica Šucova, Rezika Lešničarjeva, gđni. Hanika Mastnak, Gizele Četina in gosp. Dragotin Gobec; trafiko je imela gospodična Cirila Banova; izvrstno kavo je pa kuhala gospa Ida Benčanova. Za dekoracijo prostorov se je silno veliko trudil gosp. cand. iur. Lilek. H koncu moremo le reči to: Bil je prelep večer, ki bo ostal vsem Celjanom v živem spominu.

Brzobjavnim potom je dobila celjska Narodna Čitalnica k svoji 50letnici sledeče čestitke:

Mozirje. V duhu z vami. Zali bog, se ne morem vaše slavnosti vsled boleznih udeležiti, kakor sem se svoječasno otvoritve. Ziveli vsi navzoči! — Anton Goričar.

Trst. Prirčno čestitajoč ob priliki redkega in pomembnega slavlja želi tržaška Slovenska Čitalnica svojim posestrim, da bi tudi v bodočnosti bila kulturno in socialno središče celjskih Slovencev in v čast in slavo slovenskega imena. — Predsednik: dr. Stare.

Novo mesto. 50letnemu kulturnemu boju venec zmagel! Pozdravlja novomeška posestrima.

Kranj. Slava vrli sestri ob 50letnem jubileju dela za narodno

probujo in prosveto. — Čitalnica kranjska.

Gorica. Goriska slovenska Čitalnica čestita svoji sestri k današnji 50letnici.

Sloveska Bistrica. Pročvita in žiri slovensko kulturo tudi v bodočem polstoletju v slavo Stefanu Kočvarju in soustanoviteljem. — Dr. Lemež.

Vransko. Čestitamo k redki slavnosti, veselje se z vami. — Sokol.

Vransko. K polstoletnemu uspešnemu kulturnemu delu iskreno čestita Ciril-Metodova družina. Ljutomer. O priliki 50letnega slavlja bratskega nam društva kličemo: Krepko naprej v slovenskem duhu. — Predsednik Ljutomerske Čitalnice: Seršen.

Podgrad. Posestrimi, proslavlajoči 50letnico, kličemo navdušeni živijo Čitalnica Podgrad!

Italijansko - turška vojna.

Angleško sredozemsko brodovje.

Znano je, da je Anglija pred nekaj enim mesecem storila pri evropskih veselih korake, da bi te zahtevale od Italije točno izjavo, da italijansko brodovje ne bo začelo z nikakršno pomorsko akcijo proti evropski ali azijski obali Turčije. Anglija je storila ta korak kmalu po znani aferi v Beirutu in je pričakovala, da se bodo vesile pod vtiskom obstreljevanja tega odprtega turškega pristanišča pridružile njeni akciji. Anglija je imela pri tem pred očmi varnost trgovine na morju in zlasti varnost pomorskih cest. Ker je ostala tozadevna intervencija pri veselih brezuspešna, se je Anglija odločila nastopiti kar na svojo roko. Dala je sporočiti v Rimu, da bi Anglija prav nerada videla, če bi Italija začela z vojnimi operacijami v Egejskem morju in v Levantu. Če bi pa Italija kljub temu začela s kako tako akcijo, bi morala storiti Angleška vse potrebne korake v obrambo svojih interesov. Znano pa je, da zahtevajo gotovi merodajni krogi v Italiji tako akcijo, če bi se Turčija ne hotela udati italijanskim zahtevam, kar pa je izključeno, ker je zapisa mladoletna stranka na svoj prapor boj do zadnjega moža. Umevno je, da bi vesile rade omejile boj na Tripolitanijo, ker bi akcija v Egejskem morju preveč škodovala njihovim interesom. Tudi avstrijska vlada mora biti tega mnenja, vendar pa se ni pridružila angleškim zahtevam in to samo zato ne, ker ni soglašala s temi zahtevami Nemčija. Tako je tedaj prišlo med vesilami do nesporazumljenja. Na eni strani stoji Avstro-Ogrska in Nemčija, na drugi strani Anglija, Francoska in Rusija. Anglija je tozadevno storila prvi korak, ter je s tem, da je odposlala svoje sredozemsko brodovje v Egejsko morje, pokazala Italiji, da je pripravljena varovati svoje interese, če bi podvela Italija kako akcijo proti Smirni, Solunu ali Dardanelam, na drugi strani pa hoče Anglija prisiliti tudi vesile, da jasno izrazijo svoje mnenje glede italijanske akcije proti evropskim ali azijskim turškim pristaniščem.

Angleške ladje bodo ostale v Solunu in Smirni tako dolgo, kakor se je bati, da stori Italija kak tozadeven korak. Anglija pa je s tem storila tudi veliko uslugo avstrijski industriji, ker ni verjetno, da bi Italija kljub tako energičnemu protestu od

strani Angleške hotela izstaviti v Egejskem morju kak konflikt. Posledice tega angleškega koraka se že kažejo v tem, da se Italija tako dolgo obotavlja izvesti že dolgo napovedano akcijo.

Posredovanje vesil.

Carigrad, 16. aprila.

Zastopniki vesil so obiskali včeraj ob 11. dopoldne turškega zunanjega ministra in sicer je prišel prvi ruski poslanik, za njim pa poslani Nemčije, Avstro-Ogrske, Angleške in Francoske. Zunanji minister je zadržal poslanikom, da bo obvestil o koraku vesil šefa vlade in poslanikom ob pravem času sporočil odgovor turške vlade.

Tanin z zadovoljstvom konstatira, da ne bo imel korak vesil, ker je zgolj informativen, za posledice nikakršnih nesoglasij med Turčijo in vesilami. Obenem pa proglasa Tanin kot popolnoma izključeno, da bi bila sedanja parlamentarna večina dostopna miru.

Velika nesreča na morju.

Največja ladja sveta »Titanic«, ki je last družbe »White Star Line«, se je na svoji prvi vožnji iz Evrope v Severno Ameriko potopila. Potopilo se je pa tudi več nego 1500 oseb in ogromni zakladi. Tak velika nesreča se do danes še ni zgodila na morju. Anglija je bila ponosna na to svojo ladjo, saj je bila pa ladja tudi pravi čudež moderne tehnike, ki je združila v tej zgradbi vse izume in izkušnje na polju ladjedelstva. V temni noči je zadel ledenik v to ogromno ladjo ter jo uničil, potopil. Vsled vladajoče megle se ladja ni mogla pravčasno umikati in vse varnostne priprave niso mogle preprečiti velike nesreče. In od velikanske ladje ni danes drugega, nego razbiti ostanki in čolni, ki plavajo po širnem morju. Od 3000 oseb, ki so se vkrcale na ladjo, se jih pa danes vrača le 675 domov...

»Titanic.«

Velikanski parnik »Titanic« je zavzemal 45 000 ton, prostora je imel za 5000 pasažirjev in čez 900 motov. »Titanic« je bil opremljen z vsem mogočim luksuom. Imel je svoje gledališče, veliko restavracijo in kavarno, veliko kopališče, na gornjem krovu veliko športno igrišče, 350 kajet I. razreda, 350 II. in 700 III. razreda, razentega pa še prostora za nadaljnjih 3000 pasažirjev. Za prvi vožnji je bilo na ladji mnogo znanih oseb, med temi znani publicist Stead, ameriški bankir Eugenheim, M. Rothschild, J. J. Astor in drugi. Ladja, ki jo je vodil kapitan I. C. Smith, je imela tri vijake in 46.000 konjskih moči. Na ladji je bilo 200 mornarjev, razentega je bilo pa še veliko število častnikov, uradnikov in raznih drugih nastavlencev. »Titanic« je bil skoro 265 metrov dolg in kakih 28 metrov širok. Za 110 metrov je bil torej daljši nego naši dreadnoughti. »Titanic« je ob enem z enako ladjo »Olympic« zgradila v preteklem letu tyrdka Harland in Wolff v Belfastu. Ladja je imela hitrost 21 morskih milj v uri. Konstrukterji so jemali glavni ozir na konfort, ne pa na hitrost parnika. Ladja, ki je imela 60.000 ton teže, je vozila s hitrostjo 11 metrov v sekundi. Parnik »Titanic« naj bi vozil progo Southampton - Cherbourg-Queenstown - New York. Zgradba parnika »Titanic« je stala 67 milijonov kron.

Nesreča.

Parnik je zadel ob ledenik v nedeljo ob 10. uri in 25 minut zvečer na višinski rta Race. S krova ponesrečene ladje so takoj brezčično brzojavili na vse strani ter klicali na pomoč. Parniki »Baltic«, »Virginian« in »Olympic« so dobili te brezčične brzojavke. Hiteli so na pomoč. Parnik »Virginian« je bil okoli polnoči 170 milj zahodno od parnika »Titanic« in je upal, da pride do njega ob desetih dopoldne. Parnik »Baltic« je bil 200 milj oddaljen. Zadnje signale je dobil parnik »Virginian« ob 12. uri 27 minut ponoči. Kapitani teh ladij so takoj vedeli, da je parnik zadel ob ledenike, ki so morali biti zelo razsežni.

Kako se je zgodila nesreča, poročajo sledeče: Parnik »Titanic« je vozil z manjšo hitrostjo, ko je zadel ob ledenike. Parnik je s tako silo zadel ob ledenik, da je bil sprednji del ladje stisnen kakor jača lupina. Večina potnikov je že spala in jih je zbudil šele sune. Moštvo je postopalo vzorno in je šlo takoj na delo. Pomagali so pa tudi nekateri moški pasažirji. Začeli so na vse strani brezčično brzojavljati, razobesili rešilne čolne, v morje jih še niso spustili, ker so upali, da se bo ladja, ki je imela 15 za vodo neprepustnih oddelkov, vzdržala toliko časa nad morjem, da pride pomoč. Morje je bilo mirno in stroji so bili v popolnem redu, čeprav je voda drla v sprednje dele ladje. Konstatirali so, da z izrpavanjem vode in vsled za vodo neprepustnih oddelkov lahko poskusijo pluti do najbližnjega pristanišča. In tako je kapitan Smith počasi nadaljeval vožnjo. To je tudi sporočil parnikom, s katerimi je bil brezčično zvezan.

Kolikor se da posneti iz nekaterih brezčičnih brzojav, je zavladala na parniku grozna panika. Ogromna ladja je plula naprej v temni noči, čeprav je moral kapitan Smith vedeti, da mora pluti mimo plavajočih lednikov, ki so dolgi 75 milj in skoro ravno tako široki. »White Star Line« je dala ukaz kapitanu, da s to prvo važno prekosi vse dosedanje rekorde. Vsled tega je tudi kapitan vozil skozi del morja, kjer se nahajajo velikanski plavajoči ledeniki, z največjo hitrostjo. Dva nista ladij se je odzvalo klicu na pomoč in so hitele na mesto nesreče.

Iz Londona poročajo, da se zdaj nimajo točnih poročil o nesreči. Poročila večeršnjih večernih listov so uničila vse nade. Ta poročila pravijo, da se je parnik »Titanic« potopil, predno je prišla kaka ladja na pomoč. Prva ladja, ki je prišla na pomoč, »Carpathia«, je dobila le še rešilne čolne s pasažirji. Več čolnov s pasažirji vred se je najbrže tudi potopilo v vrtincih, ki jih je provzročila potapljača se ladja, ker so dobili tudi več praznih čolnov.

Iz New Yorka poročajo, da je bilo vse časopisje do včeraj jutraj popolnoma na nejasnem glede nesreče. Še ob 5. popoldne je zatrijeval ravnatelj družbe »White Star Line«, da plove parnik »Titanic« sam proti Halifaxu in da bo nedvomno tja dospel. Podpredsednik družbe je na slovesen način izjavil časnika, da so njegova poročila absolutno zanesljiva in da temelje na kabelskih in brezčičnih brzojavkah iz različnih virov. Kot nezanesljive je pa označil neugodna privatna poročila, ki so prišla opoldne. Vendar je morala pa družba par ur pozneje priznati grozovito nesrečo. V mestu je velikani

Rienzi, zadnji tribunov.

Zgodovinski roman.

Spisal Edward Lytton - Bulwer.

Peti del.

(Dalje.)

VI.

Padec templja.

Kakor strela z jasnega neba je bil tribunov padec z viška njegove moči, ko so bili njegovi sovražniki ponižani, ko bi bil s pešičo hrabrih, za svobodo zavzetih Rimljanov lahko za vedno uničil svobodo Rima nasprotujoče sile, zagotovil pravice svoje domovine in napolnil mero svoje lastne slave. Tak padec je bil očitno roganje usode, ki ga je peljala skozi silne nevarnosti, da bi ga zapustila ob solnčnejšem poldnevu njegove sreče.

Naslednje jutro ni bilo žive duše videti na ulici. Prodajalne so bile zaprte in prav tako cerkve. Mesto je izgledalo, kakor da je zapadlo interdiktu. Strašno prekletje papeževga izobčenja, ki je zadelo najvišjo oblastveno osebo v papeškem mestu je vplivalo tako, kakor da je zledenelo vse življenje v človeških žilah. Legat se je delal, kakor da je v strahu za svoje življenje in je pobegnil v Monte Fiascone, kjer so se koj po razglasenju izobčenja baroni z njim

združili. Prokletje je najbolj učinkovalo v odsotnosti prinosilca.

V mraku je bilo videti nekaj oseb iti čez veliki trg proti kapitolu. Čim so zapazile pod kipom leva nabito bulo, so se prekrizali in so izginili v vratih velike palače. Pozneje se je zdaj in zdaj zbralo nekaj plahih gruč, ki pa so se hitro zopet razšle. Ves promet je bil ustavljen, vsa skupnost je ponehala. Tej neoboroženi duhovski sili, ki je kakor nevidna roka božja opustošila trg in vpognila kronano glavo, ni mogla kljubovati nobena fizična sila. Vendar se je skozi vso splošno prepadenost in grozo prodrlo eno mnenje med ljudstvom: zaradi nas je bil tribun sredi svojega sijaja na tak način uničen. Proti njemu izrečeno, na vseh zidovih in stebrih nabito prekletje je naštevalo njegove pregrehe: da je upornik, ker zahteva za Rim svobodo; da je krivorevec, ker je odpravil nerednosti v cerkvi; in — kot revna pretveza — da je onečastil Konstantinovo porfirjevo posodo, v kateri se je kopal. Ljudje so se dali prepričati, vzdihovali so, stresala jih je groza — v velikanski palači pa je bil tribun z nekaterimi zvestimi in udanimi možmi — zapuščen.

Najboljši njegovih toskanskih vojakov so snemili Ireno. Ostanek njegove vojaške sile — najeti, iz mestjanov nabrani rimski domobranci — je bil že davno nezadovoljen, ker ni dobil svoje plače. Ti ljudje

je so izrabili izobčenje, da so ostali doma.

Tretji dan je mrliški mir v mestu prekinil nov dogodek. Stoinpetdeset vojakov, ki jih je vodil Neapolitanec Pepirno di Minorbo (Montre-alo-va kultura), je prišlo v mesto. Zasedli so trdnjavo Colonnov in poslali po mestu glasnika, ki je v imenu kardinala — legata obetal desetisoč goldinarjev za Rienzijevo glavo.

Tedaj je — jasno in slovesno — zapel na Kapitolu veliki zvon. Nezadovoljno in preplašeno ljudstvo, trepetajoče pred papežev oblastjo, je prišlo neoboroženo pred Kapitol in je na trgu kraj leva našlo tribuna. Pri stopnicah so držali ščitonošci njegovega bojnega konja, njegov šljem in tisto bojno sekiro, ki se je v zmagoviti bitki blisketala v prvih vrstah.

Poleg njega je stalo nekaj njegovih vojakov, njegovo spremstvo in dva ali trije uglednejši meščanje.

Z razkrito glavo, držeč se pokonci je stal tu in je gledal na osramočen, neoboroženo ljudstvo z gorjupim zaničevanjem, s katerim se je družilo sočutje. Ko je zvon utihnil je rekel:

»Torej ste še enkrat prišli? Ali ste prišli kot sužnji ali kot svobodni možje? Pest oboroženec je med vašimi zidovi. Ali se hočete vi, ki ste izpred vaših vrat pregnali najponosnejše viteze, najolj izvežbane boj-jevnike Rima, zdaj podvreči stopet-

desetim tujim hlapcem? Ali se hočete oborožiti za svojega tribuna? Vi molčite? Bodi! Ali se hočete oborožiti za svojo lastno svobodo, za svoj Rim? Vi še vedno molčite! Pri vseh svetnikih, ki vladajo s prestolov poganskih bogov, ali ste že tako odpadli od svojih prirojenih pravic? Kaj imate nobenega orožja več za vašo lastno obrambo? Rimljani, poslušajte me! Ali sem vam storil kako krivico? Če je tako, naj mi vzamejo vaše roke življenje in potem pojdit z bodali, ki se bodo še kadili od moje krvi, proti razbojniku, ki je samo oznanjevalec vaše sužnosti — umri bom počaščen, hvaležen in maščevan. Vi jokate? O Bog, vi jokate! Da, tudi jaz bi moral jokati — da sem Rimljanom zaman govoril o svobodi. Jok! Ali je zdaj ura za jokanje? Jokajte zdaj in iz vaših solz bodo vzklija hudodelstva, razuzdanost in despotizem! Rimljani! Oborožite se in pojdit z menoj na trg Colonna, preženite svoje sovražnike. Kaj storite potem z menoj, je vseeno! Utihihnil je videč, da njegove besede niso mogle poslušalcev razvneti. »Ali vas pa prepustim usodi.«

Nastalo je dolgo, pritaženo splošno šušljanje, ki se je zilo v klic:

»Papeževa bula! Mož si, ki ga je zadelo prekletje!«

»Kako! Je zaklical tribun. »Vi me zapuščate, vi, zaradi katerih se upajo ti ljudje božji grom zagnati na-

me? Ali nisem bil zaradi vas razglašen za krivoverca in puntarja? Kaka hudodelstva mi pa očitajo? Da sem osvobodil Rim in trdil, da mora tudi Italija svobodna postati, da sem ugnal ponosne velikaše, ki so bili bič za ljudstvo in tudi za papeža. In vi, vi mi očitate, kar sem se predzrnil in kar sem storil za vas. Može! Z vami sem se boril in za vas bi se bil povsvel smrti. Zapustivši mene, zapuščate sami sebe in ker ne morem več zapovedovati hrabrim možem, prepustim svojo oblast tiranu, ki mu daste prednost. Sedem mesecev sem vas vladal, uspešno v kupčiji, brezmadežno v pravosodstvu, zmagovito v vojni. Pokazal sem vam, kaj zamore Rim biti. Ko odložim svojo oblast, ki ste mi jo vi izročili, ko me več ne bo tu — bujajte se vsaj za svojo svobodo! Kdo stoji na čelu hrabrega in velikega naroda, je vseeno. Pokazite, da ima Rim mnogo Rienzi-jev, a takih, ki jim je sreča bolj naklonjena, kakor meni.«

»Hotel bi, da vas ni nameraval obdavičiti,« je rekel Cecco del Vecchio, poosobljeno podlo mišljenje in da bi bil barone obglavil.«

»Da! Je zaklical bivši grobo-

kop, »ali posvečena porfirjeva posoda!«

»Cemu naj si damo vratove pre-

rezati,« se je oglasil mesar Luigi.

»Kakor moja dva brata, Bog jima bo di-milostiv.«

(Dalje prihodnje.)

ske razburjenje, nekateri niti ne verjamejo, da je bilo rešenih onih 622 oseb, o katerih poroča dr. White Star Line.

Poslednja brezžična brzojavka od parnika »Titanic« je došla ob pol treh zjutraj. Takrat se je najbrže tudi ladja potopila. Posamezna avtoritativna poročila, ki jih je poslal kapitan ladje »Olimpic«, noče družba »White Star Line« objaviti. Z rta Race poročajo, da je parnik »Carpathia« v ponedeljek zgodaj našel le še posamezne ostanke ladje in pa čolne. V teh čolnih je bilo 675 pasažirjev in moštva, večinoma žene in otroci. Ravnateljstvo družbe »Allan Line« v Montrealu poroča, da do večer zvečer nista poslali niti ladja »Virginian«, niti »Parisian« nikakih poročil o kaki reševalni akciji.

Žrtve.

Družba »White Star Line« uradno poroča, da se je pri katastrofi ponesrečilo 1683 oseb. Rešenih je kakih 800 oseb, med temi 650 pasažirjev, večinoma ženske in otroci, in pa 150 od 900 moštva. Moštvo je doma večinoma iz mesta Southampton. V cellem mestu skoro ni rodbine, ki bi ne imela kakoga svojca med ponesrečenci. Tudi kapitan Smith je utonil.

Med ponesrečenci je tudi znani publicist in mirovni apostol Stead. Tudi več znanih športnikov je utonilo. Ponesrečil se je tudi milijarder Astor, ki je zgradil v New Yorku velikanski hotel »Hotel Waldorf Astoria«. Bil je polkovnik v ameriški armadi in generalni inšpektor prostovoljcev. Za časa španske - ameriške vojne je daroval svoji domovini popolno artiljerijsko baterijo.

Med pasažirji prvega in drugega razreda ni bilo niti Avstrijcev, niti Ogrrov, vendar je pa moglo, da so bili med pasažirji v medkrovi, katerih je bilo 900, tudi Avstrijci.

Rešeni.

Zaznamek rešenih ponesrečenega parnika »Titanic« izpričuje, da je vladala med moštvom na krovu vzgladna disciplina. Rešenci so bili večinoma ženske. Večina moških je poročenih. V noči od ponedeljka na torek so bile pisarne družbe »White Star Line« od obupanov sorodnikov in znancev ponesrečenec kar oblegani, katerim so uradni sporočili, da je parnik »California« ostal na mestu nesreče, v nadi, da reši še kakoga ponesrečenca. Iz Bostona poročajo, da je v ponedeljek pozno zvečer prišla brezžična brzojavka, da je parnik »Carpathia« z 868 pasažirji parnika »Titanic«, med katerimi so večinoma ženske in otroci, na potu proti New Yorku. Neko drugo poročilo iz Montreala pa pravi, da je bilo rešenih 675 pasažirjev in 200 moštva. »White Star Line« poroča, da so bili rešeni vsi pasažirji prvega razreda. Mladi Vanderbilt najbrže ni bil na ladji, ker je dobila baje njegova mati iz Londona brzojavko, da se njen sin Alfred Vanderbilt ni odpejal s parnikom »Titanic« in da je popolnoma zdrav v Londonu.

Velikansko vznemirjenje v New Yorku.

Vznemirjenje v New Yorku je velikansko. Splošno prevladuje mnenje, da so med 675 rešenimi samo pasažirji prvega razreda. Predsednik pomorske - zavarovalne družbe izraža nado, da so mogoče tudi drugi parniki sprejeli na krov pasažirje in moštvo potopljene ladje in da je torej število ponesrečenec vendarle manjše. Vznemirjenje je vedno večje in večje. Prebivalstvo je posebno razburjeno vsled postopanja družbe »White Star Line«, ki je hotelo vso nesrečo zatajiti. Število ponesrečenec znaša po sedanjih poročilih 1683. Med pasažirji prvega razreda, katerih je bilo 150, je mnogo Nemcev. Med pasažirji prvega razreda so tudi trije Amerikanci, ki so najeli za 25 tisoč frankov najlepše prostore. Na ladji je bilo tudi 50.000 ton kavčuka, velika množina čaja, dijamantov in drugih dragocenosti, ki reprezentirajo velikansko vsoto. Samo neki Amerikane je imel s seboj dragocenosti za tri milijone frankov.

Potopljene zakladi.

Časnikarska centrala poroča iz Londona: Parnik »Titanic« je vozil dijamantov in dragih kamnov v skupni vrednosti 100 milijonov mark. — Efecti potnikov so tudi reprezentirali vrednost več milijonov mark. Vse to je zdaj v morskih globočinah. — 3418 poštnih vreč, ki so bile na ladji, je najbrže izgubljenih. Med pasažirji so tudi holandski trgovci z dijamanti, ki so imeli pri sebi za pet milijonov frankov dragocenosti.

Newyorški listi navajajo posamezna premoženja, katerih imetniki so bili na ladji, s sledečimi številkami: Astor 600 milijonov mark, Bruce 200 milijonov, Widener 200 milijonov, Guggenheim 380 milijonov, Röhling 100 milijonov, Thayer 40 milijonov. Oseb, ki imajo le par milijonov, sploh ne omenjajo. Vsi ti bogatini so bili baje rešeni.

Zavarovalnica.

Bruselski listi poročajo, da je bil parnik »Titanic« z blagom vred, ki je bil na parniku, zavarovan za 58 milijonov 750.000 frankov. Parnik »Titanic« je stal 1.250.000 funt. šterlingov. Na ladji je bilo tudi mnogo dinamita. Razventega so bili pa še posamezni pasažirji zavarovani.

Kdo je kriv?

Kapitan Smith, član angleške mornariške rezerve, je bil svoj čas kapitan ladje »Olimpic«. Mnogo let je bil v službi firme Gibson & Co. v Liverpoolu. Od leta 1887. je bil v službi »White Star Line« in je vodil kot kapitan ladje »Republic«, »Britannian«, »Majesty«, »Baltic« in »Africatic«. Za časa burske vojne je opetovano prevažal na ladji »Majesty« vojaštvo v južno Afriko in je dobil od angleške vlade za svojo izredno točnost več odlikovanj.

Moštvo ladje »Titanic« je štel nad 900 oseb, od katerih stanuje večina v Southamptonu. Razumljivo je, da je tam poročilo o nesreči ladje »Titanic« izzvalo največje razburjenje.

»Titanic« je največji parnik na svetu, vozil je z vso paro, dasiravno kapitanu Smithu ni bilo neznano, da mora voziti skozi ledeno polje 75 milj, tedaj kakih 400 km, kjer je ravno sedaj ob začetku pomladi vožnja skrajno nevarna. Zlasti dejstvo, da se je v tem času pri zelo previdni vožnji ponesrečilo že več drugih parnikov, govori za to, da bi bil moral voziti »Titanic« bolj previdno. Toda »White Star Line« je hotela napraviti rekord s svojim novim parnikom in je naročila kapitanu, da mora voziti s kar največjo hitrostjo, ni pa pomislila težkoč, ki jih najde ladja lahko med potjo. Morda se poškočuje ladja med potjo, morda pa se izogne vsem nevarnostim. Neopravičljivo je bilo to igranje s človeškimi življenji, zlasti zato, ker je ladja napravila svojo prvo pot. Kakor je znano vsem, ki so se vozili kdaj spomladi po Oceanu, gledajo ledene gore iz morja samo za eno petino svoje visokosti iz vode, vsled česar je posebno kapitanu skoro nemogoče, ob pravem času izogniti se. Glavna krivda tedaj zadene na vsak način generalno ravnateljstvo »White Star Line«, in kapitana Smitha, ki se je ravnal po striktnem povelju svojih predstojnikov, da naj napravi rekord v hitrosti ter se ni zmenil pri tem za varnost zaupanih mu oseb.

Štajersko.

Društveno gibanje. Iz Celja. Društvo »Sokolski dom« ima svoj redni občni zbor v soboto dne 20. aprila 1912 ob 8. zvečer v gostilniških prostorih Sokolskega doma. — Učiteljsko društvo za celjski okraj priredi v nedeljo, dne 5. majnika majniški zlet v Zalec. K skupnemu obedu naj se blagovoli vsakdo, ki se ga misli udeležiti, prijaviti zanesljivo vsaj dan poprej pri društvenem predsedniku Fr. Brinarju v Gotovljah. — Savinjska podružnica S. P. D. ima svoj 18. občni zbor v nedeljo 21. aprila 1912 v posvetovalni dvorani celjske »Posojilnice« ob 9. dopoldne. Na dnevnem redu je letos tudi volitev novega odbora. Ako bi ne bil ta občni zbor sklepčen, se skliče v smislu pravil za 10. uro drugega, ki je sklepčen ob vsakem številu navzočih članov. Odbor.

Iz Ptujke gore nam poročajo: Ničevna pritožba, katero je vložil tukajšnji glavni štajercijanski agitator Repa proti znani razsodbi mari-borskega okrožnega sodišča, je zavrnjena in sodba pravomočna. Zdej bo častivredni Repa moral sedeti. Ali bo tam tudi tako divjal kot tu v občinskem zaporu?

Hranilne vloge. Vse v »Ljubljanski zvezi« združene denarne zavode prav lepo prosimo, naj blagovolijo naše pred štirimi tedni odposlane prošnje z nadpisom »Hranilne vloge« kmalu in po možnosti ugodno rešiti.

Sokol v Ormožu ima v nedeljo, dne 21. aprila ob 3. popoldne v prostorih ormoške čitalnice svoj ustanovni občni zbor.

Za knjižnico »Frischaufovega doma« na Okrešlju je daroval g. dr. Anton Svigelj, odvetnik v Ljubljani, 9 krasno ilustriranih in lepo vezanih knjig planinske in pesniške vsebine, za katero darilo ga »Savinjska podružnica S. P. D.« najtopleje zahvaljuje, želeč si mnogo takih dobrotnikov in posnemovalcev.

Roroško.

Izmišljeni napad na prof. Angererja. V nemških listih se je razširila vest, da je bil kandidat nemških nacionalcev prof. Angerger na svojem agitacijskem potovanju v okolici Piberka napaden. Neznani napadalci so baje obmetavali voz s kame-njem. Verodostojna poročila pa to

vest zanikajo. Ta napad je izmišljen in hudobno podtaknjen socijalnim demokratom kot volilni trik, ki pa se je povsem ponesrečil, kajti spregledali so zlobno podtaknjenje ne samo Nemci, marveč tudi zavedni Slovenci, ki ne bodo vsled tega premislili že določenega kandidata Florjana Grögarja, tajnika v Celovcu.

Primorsko.

Iz sodne službe. Zemljeknjižni vodja Friderik Šofka je prestavljen iz Rovinja k deželnemu sodišču v Trst.

Slovenščina na laških paralel-kah goriške gimnazije. Že dolgo časa se vrše pogajanja glede vpeljave slovenščine kot obilgati jezika na laških paralel-kah na goriški gimnaziji. Včeraj so imeli shod laški visokošolci. Na tem shodu, katerega so se udeležili tudi goriški laški profesorji, se je po dolgem prerekanju sklenilo, da naj odločajo starši, ali se bodo učili njihovi sinovi slovenščine ali francoščine. Eden teh dveh jezikov, za katerega se bo pač učenec priglasi, bo oblagaten. Laški profesorji so se izrekli za slovenščino.

Grozen zločin. Ribiči so potegnili iz morja pri Ljčih v bližini Opati-je človeško truplo, kateremu so odrezane noge in roke. Truplo je ležalo že dolgo v vodi, ker je že zelo nagnilo.

Občinski svet tržaški. V včerajšnji seji tržaškega občinskega sveta je stavil najprvo obče svetnik Černivec nujni predlog glede načrta in proračuna za 2000 delavskih in 1000 uradniških malih stanovanj, katerega naj izdela nemudoma mestni institut za gradbo malih stanovanj. Dalje je zahteval, da ta institut razširi svoje delovanje. Nujni predlog je bil pri glasovanju odklonjen. Na to se je baval občinski svet z raznimi predlogami o podporah in regulacijah. Med drugimi je dovolil mestni občinski svet tudi za prihodnje leto znesek 60.000 kron za vzpizoritev skupine 50 oper.

Zveza jugoslovanskih železničarjev je imela v nedeljo v Trstu svoj redni občni zbor. Zborovanja so se udeležile številne podružnice sosednih dežel. Zveza je imela tekom leta 13.112 K 72 v dohodkov in 11.435 K 98 v stroških. Sprejet je bil predlog, da se ustanovi nedotakljivi sklad v znesku 10.000 kron za podporo. Po daljši debati, v kateri so se obravnavala le aktualna stanovska vprašanja, je bilo zborovanje zaključeno.

Iz Trsta v Benetke namerava poleteti znani tržaški avijatik Widmer v svojem aeroplanu na dan sv. Marka dne 25. t. m.

Avtomobilska nesreča. Iz Dubrovnika poročajo, da je pri Trstenem nedaleč od Dubrovnika ponesrečil z avtomobilom podkonzul Strosard iz Janine. Z njim se je peljala tudi njegova mati pl. Sachs iz Gradca. Avtomobil je priletel v neko skalo. Podkonzul je dobil le lahke poškodbe, njegova mati pa si je prebila čelnico in ima še eno težko rano na glavi. Oba so odpeljali v bolnišnico v Dubrovnik.

Pogrešani parnik. Že v nedeljo bi bil moral priti parnik parobrodne družbe Cunard »Doernia« v Trst. Parnik je bržkotne zanesel vihar in bo imel več dni zamude. Upajo, da se ni zgodila nobena nereda.

Samomor praporščaka. V Pulju se je ustrelil s svojo službeno puško 18letni praporščak Viktor Ivanović. Vzrok samomora še ni znan.

Iz Argentiniije na Dunaj — na pomoč cesarju. V Argentiniiji se je raznesla med avstrijskimi naselniki vest, da je nastala na Dunaju smrtni nevarnosti. Vsled teh govoric je sklenila družba 86 Rusinov, da grede nemudoma domov in pomagajo cesarju. Nič ni pomagalo prigovarjanje in zatrjevanje, Rusini so se vkrcali in prišli včeraj v Trst. Tudi tukaj so jih hoteli odvrniti od nadaljnega potovanja, toda zastojni. Rusini hočejo na Dunaj pomagat cesarju. Nato je poklical tržaška policija brzojavno dva zastopnika člana bukovinskega deželnega odbora. Tudi domačim dostojanstvenikom niso navdušeni Rusini verjeli. Odbornika jih bodeta morala peljati na Dunaj, odkoder se bodo vrnili, ko bodo videli, da je na Dunaju vse mirno, zopet domov.

Dnevne vesti.

+ Gospod dr. Zajec, deželni odbornik in mestni svetovalec je imel zadnjo nedeljo shod v Ljudskem domu. Govoril je o mestnih zadevah, a govoril je pri tem o neumnosti in neobjektivnosti mestnega župana. To je bilo pričakovati, ker imajo pametni možakarji sploh navado, da se radi spodkrižajo nad neumnostjo svojega bližnjega. Tudi velika objektivnost je dar blažene narave g. dr. Zaj-

ca, in prepričani smo, da bi, ako bi sledili dr. Zajcu na ta zelnik, ne dosegli nikakih uspehov. Tukaj položimo vdano orožje svoje neumnosti pred dr. Zajca, ter se pokorimo njegovi avtoriteti! Drugače pa je z neko drugo zadevo. To je zadeva podražljavanja mestne policije. Tukaj je pametni gospod dr. Zajec predlagal resolucijo, katere je naravnost samomorna, in naj jo je sprejelo še toliko navdušenih volilcev v Ljudskem domu. Znano je, da pogajanja v ti zadevi še niso dognana. In vsaj dr. Zajcu bi moralo znano biti, da se dr. Šusteršič sam možato poteguje, da bi se Ljubljani za odvzete policije ne naložilo večjega bremena, kakor se je leta 1910 naložilo Černovicam. To je 60.000 K na leto! Vlada je že sedaj odnehala za 30.000 K. In čisto gotovo je, da bi bila še za nekaj tisočakov, morda za 20.000 K, ali še več odnehala, da ni nastopil prepametni dr. Zajec, ki je svojim volilcem dokazal, da je vladal še premalo zahtevala, če je od pričetka zahtevala 130.000 K. Tako zastopajo mestni svetovalci S. L. S. interese ljubljanskega mesta! Brez ozira na to, kar je govoril Štefe — modrosti te kapacitete bomo deležni šele danes zvečer — radi priznamo, da je shod v Ljudskem domu imel historičen pomen. Na tem shodu je dr. Zajec pozabil mestni občini za dolgo vrsto let vsaj 20.000 kron na leto, kar znaša v 8 letih 160.000 K! Če je mestni župan tak, kakor ga je na shodu opisal g. dr. Zajec, bode v prvi seji mestnega sveta predlagal: omenjeni pametni gospod imenuj se častnim občanom naše bele Ljubljane!

+ Dr. Zajec o napredni misli. Dr. Zajec je v nedeljo v »Ljudskem domu« govoril tudi o napredni misli, o kateri ve, da se tako nevarno širi, da so gotovi krogi že v strahu, da ni več daleč čas, ko bo nekega lepega dne odklenalo klerikalnemu gospodstvu na Kranjskem. In dr. Zajec je sedaj prevzel nalogo, da malodušneže ojunaci in dvigne ter jim vlije nove nade v že obupajoča srca o nepremagljivosti klerikalnih utrd in pozicij. Za dokaz, da se klerikalcem za sedaj še ni bati poraza in propada, je navajal zadnje volitve v trgovsko in obrtno zbornico in nadomestno deželnozbornsko volitev v Beli Krajini. S temi volitvami so baje klerikalci pokazali, da bo iz vsake volitve izšla slejkotprej zmagonosna klerikalna stranka. Za to trditve je seveda Zajec ostal dolžan dokazati iz enostavnega vzroka, ker ga ni mogel doprinesti. Če bi namreč jel na primer glede belokranjskih volitev navajati številke, bi se še najbolj zabitemu klerikalnemu backu morale odpreti oči, da bi uvidel, da gre pot klerikalne stranke že v nižave in da se je to pot zadnjič prigodilo, da je še zmagala protiklerikalna stranka. Ako bi bil Zajec odkritosrčen, bi moral svojim backom priznati, da je ob izidu belokranjske volitve zavladala v klerikalnem taboru prava konsternacija in da so bili vsi klerikalni matadorji gori od Šusteršiča pa doli do Pegana in Zajca prepričani, da je to zadnja Pirova zmaga, ki so si jo izvojevali v Beli Krajini. Seveda vse to je Zajec previdno zamolčal, udaril pa je po uradništvu, po Kočevarjih in Vlahih, ki so baje edino pripomogli, da so glasovi napredne stranke v Beli Krajini tako narasli, da se klerikalcem še sedaj tresejo hlače. Uradništvo! Modrega in učnega Zajca že moramo poučiti, da se je glede uradništva hudo vrezal, ker pri volitvah v kmečkih občinah uradniki sploh ne volijo. Uradniki v Beli Krajini so samo v Črnomlju in Metliki, a ti dve mesti volita, kakor je znano že vsakemu šolarčku, v skupini dolenskih mest in trgov. To bi moralo biti znano tudi deželnemu poslancu in deželnemu odborniku Zajcu! Kar pa se tiče Kočevarjev, naj bo Zajec le po tih, ker same številke govore, da so ravno ti pomagali klerikalcem iz zagate. Ako pa so »Vlahi«, kakor Zajec zaničljivo imenuje tisti del našega naroda, ki izpoveduje grško - katoliško in pravoslavno vero, res glasovali za naprednega kandidata, služijo to samo v ponos napredni stranki, ker je s tem podan dokaz, da so načela napredne stranke taka, da lahko z njo simpatizira vsak pošten Slovenec in Jugoslovan. Glede volitev v trgovsko zbornico pa pravimo: Ako bi bile te volitve svobodne, ako bi ne bilo duhovniškega terorizma, ako bi klerikalci ne bili izrabili ves vpliv deželnih oblastev, bi ne prišel v trgovsko zbornico niti eden klerikalcev. To ve prav dobro tudi Zajec, ki je sam v nešteti slučajih zlorabljal svoj položaj kot deželni odbornik in odločujoča oseba v deželni bolnici, da je dobil glasove za klerikalno stranko. Ali naj potrestemo z natančnimi podatki? Dvomimo, da bi bilo to po godu, tistemu gospodu, ki je v nedeljo kričal, da se »mora nehati vsaka obzirnost! — Sicer pa Zajcu privoščimo veselje, da ubija napredno idejo, samo pazi naj, da ne bo pri tem ubijanju sam podlegel sekiri.

+ Nekaj za klerikalce strašnega so zagrešili »hrvatski katoliški narodni dijaki«. V pravaških listih izjavljajo, da se ne bodo udeležili letošnjega evharističnega kongresa na Dunaju in da bodo iz svojega »Sav-veza« izključili vsakogar, ki bi vkljub temu sklepu vendarle šel na Dunaj. »Slovenca« je ta vest spravila popolnoma iz ravnotežja, zlasti ker ti katoliški narodni dijaki obenem še naznanjajo, da se bodo udeležili te dni nameravanega naučnega izleta hrvatske akademične mladine v Belgrad. Zares strašno: na evharistični kongres ne, na naučni izlet pa! Če vzpričo takšnega dogodka »Slovenec« kliče: »Uboga Hrvatska!«, kdo bi se mu čudil? »Slovenec« je torej radi hrvatskih katoliških dijakov ogorčen, tako ogorčen, da mu ne dá miru njegova stara denuncijantska žilica, zato piše: »Kar pa se tiče poti v Srbijo, pa le obžalujemo, da se mladi gospodje igrajo s takimi sredstvi.« Da, to ogorčenje! Kako bi bili gospodje pri »Slovencu« sele ogorčeni, ako bi razumeli fino ironijo, ki leži v besedah »hrvatskih katoliških narodnih dijakov«: »Mi čemo na naš sestanek v Ljubljano, kako je javljeno in odločeno, gdje čemo se jedan ciele dan klanjati — evharističnom Bogu?«

+ Poguma je zmanjkalo idrijskemu dopisniku »Naše Moči« c. kr. pisarju Kanduču. Še ni dolgo tega, ko se je pod svoje dopise samozvestno podpisoval s šifro K. Sedaj pa se nakrat brani na vse štiri avtorstva idrijskih dopisov v »Naši Moči«, daši se jim na prvi pogled pozna, da jih je pisal Kanduč pod Oswaldovo redakcijo. To je pri Kanduču nekaj navadnega. Kanduč je svoječasno dajal Gostinčarju na razpolago razne uradne podatke, kar ni bilo v skladu z uradnimi predpisi. Ko pa je rudniško ravnateljstvo uvedlo preiskavo, tedaj je Kanduč na vso moč tajil, da bi bil on preskrbel Gostinčarju kake podatke in je krivdo hotel zvaliti na rame svojega klerikalnega tovariša. To je torej lep značaj ta Kanduč, vreden dopisnik takega lista, kakor je »Naša Moč«. Na drugi strani pa nam dejstvo, da se klerikalci sramujejo biti označeni kot dopisniki »Naše Moči«, jasno kaže, kako velike laži in obrekovanja vsebujejo njihovi dopisi. Kajti če je stvar poštena in pravična, čemu bi se trebalo skrivati in tajiti svoje sodelovanje. Toda klerikalno obrekovanje je bilo in bo le grdo zahrbtno. Klerikalci ne poznajo poštenega boja z odkritim čelom. Tako smo pripravljali, da bo tudi Kanduč še mnogokrat tajil zvezo z ničvredno »Našo Močjo«.

+ Za okrožnega zdravnika v Kostanjevici je deželni odbor imenoval dr. Pavla In d r o iz Idrije. Bil je edini kompetent za to mesto, ki je znano eno boljših na Kranjskem. Poleg tega pa oskrbuje kostanjevski okrožni zdravnik še zdravstveno okrožje Raka.

+ Iz državno železniške službe. Prestavljen je iz Škofje Loke železniški odpravnik g. Mihajlo Srakar in sicer pride kot postajevodja v Škofljico pri Ljubljani. — Prestavljen je bil nenadoma. Odhajajočemu kličejo vsi dosedanjí tovariši in prijatelji »Na zdaj!«

— Poziv slovenski napredni javnosti! V zadnjih dneh smo čitali v slovenskem naprednem časopisu, da delajo Nemci za počitniško zvezo svojega dijaštva. Vrgli so se tudi na slovenske pokrajine in hočejo tudi tukaj dobiti brezplačna prenočišča. Imeli so celo igro v kazini v korist nemškemu dijaštvu, da bi lažje potovalo po slovenski zemlji. Znano nam je, da so nekatere slovenske gostilne dajale že sedaj nemškim dijakom brezplačna prenočišča. Dobro vemo, kolike važnosti je za dijaka potovanje po lastni domovini, ker je tudi to del njegove izobrazbe. **Dijak mora poznati svojo domovino, svoj narod, da bo lahko takrat, ko stopi v javnost, delal za njegov prospeh.** In pred vsem mora dijak spoznati preprosto ljudstvo, tisto maso ljudstva, ki je najbolj potrebna njegovega dela. Delal bo pa lahko zanj, ako bo poznal njegove razmere, pred vsem gospodarske. Spoznal bo to potom potovanja, če bo v počitnicah hodil po svoji domovini in imel za vse to odprte oči. Velik pomen potovanja v počitnicah je dijaštvu že samo spoznalo in je stopilo samo v medsebojno zvezo. Dijaki so se zavezali dajati drug drugemu brezplačna prenočišča — tvorili so svojo počitniško zvezo, ki pa je bila zelo nepopolna, ker ni bilo mogoče, da bi bili po vsem slovenskem ozemlju dobili med seboj dovolj prenočišč. Bilo je tudi nekaj zasebnikov in gostlin, ki so dijakom drage volje priskočili na pomoč in dali prenočišče, kar pa ni zadostovalo. Tudi letos že precej časa dela poseben odbor za počitniško zvezo, nabira med dijaki prenočišča. Ker pa to ne bo zadostovalo, je dolžnost slovenske napredne javnosti, da pomaga naprednemu dijaštvu, da bo moglo doseči svoje plemenite namene. Prenosišča naj dajo zasebniki, sokol-

ska in druga napredna društva, posebno pa gostilne, ki imajo gotovo toliko prostora. Mislimo, da je lahko dati potujočemu dijaku za eno noč prenočišče. Zelo važna so posebno prenočišča ob naših obmejnih krajih, ker tja potujejo dijaki posebno radi, da spoznajo naše stanje. Opozorili bi tudi, da imajo klerikalni dijaki svojo počitniško zvezo, koje glavne postojanke so farovži. Naprednemu dijaštvu je skupna pot s klerikalnim nemogoča, ker naprednega dijak bode gotovo vrgli iz hiše vsakega klerikalca, posebno še iz farovža. Da bi se pa napredno dijaštvo moralo med potovanjem na različne načine hliniti, tega ne smejo dopustiti slovenski naprednjaki, ker mladina, ki služi hinavščini, ne more napraviti ničesar dobrega. Zato naj bi se vsi naprednjaki zavedli v tem oziru in pomagali onim, ki so njihovi. Privatniki, gostilne, sokolska in razna napredna društva, vzdržite se in zavedite se svoje dolžnosti v tem resnem času. Vsak, ki količkaj more, naj da prenočišče in naj to javi na naslov: »Odbor za počitniško zvezo, Ljubljana, Mestni dom, »Prosveta««. Kdor misli dati prenočišče, naj to javi, če le more, vsaj do 1. maja, da se potem lahko sestavi seznam brezplačnih prenočišč. Le oni, ki se bo oglašil s tem seznamom, ki bo ob enem služil za legitimacijo, naj dobi prenočišče, ker ta je v naši zvezi. — Še enkrat ponavljamo, da naj se uvažuje velik pomen in velika važnost dijaških potovanj. — Naprednjaki, pokažite tukaj svojo požrtvovalnost in storite svojo dolžnost. — Odbor za počitniško zvezo.

Umrl je v deželni bolnici g. Janez Kušar, delavec v tobačni tvornici, ki je pred kratkim padel s kolesa in se težko poškodoval. P. v m.

Čemu služi deželni avtomobil? Te dni se je vozil deželni odbor po Gorenjskem ter premoval po posameznih krajih teleta. Ker je pa gosp. Pollak ml. slučajno v nekakem sovrastvu z g. Legvartom, je porabil to priliko, se prav pridno vozil na deželne stroške po Gorenjskem in kupoval kože in kožce po onih krajih.

Broj preko Save pri Gradovljah. Poroča se nam iz Dola pri Ljubljani, da je sedaj brod čez Savo pri Gradovljah v najlepšem redu in ni lepejšega izleta, kakor peljati se z vlakom do Zaloga in pohiteti potem čez brod v prijazno dolino, kjer se vsakemu nudi izborna kapljica in imenitna kuhinja.

Iz Starega trga pri Ložu. Velik požar je izbruhnil iz neznanega vzroka v noči med nedeljo in ponedeljkom na tovarni g. And. Paternosta nad Danami, ki je vpepelil vso žago z vso opravo vred; tudi bencinstroj je popolnoma poškodovan. Sreča je vsaj, da se ni vnel še bencin, za kar gre hvala neustrašenim gasilcem, ki so stavili lastno življenje v smrtno nevarnost, da so odstranili sode bencina iz gorečega poslopja. Goreti je pričela tudi še tik stoječa stavba za mlin, stanovanje žagarjev in pisarna, na kateri se je pa vendar še pravočasno posrečilo ogenj zadušiti. Škoda se ceni precej velika, ki pa je krita deloma z zavarovalnino.

Ekspedicija na južni tečaj v elektroradiografu »Ideal«. Včeraj se nam je nudila redka prilika, ogledati si to velezanimivo, krasno serijo slik. Prično se z odjadranjem ladij »Terre Nove«. Vožnja med ledom učinkuje, kakor bi res vse sami doživeli. Krasna je tudi iluzija, kako ladja med ledom obstane, in ne more naprej. Nato se prično zanimive vožnje s sanmi, kjer se seznanimo z različnimi živalmi ledenega ozemlja. Pinguinov vidimo cele trope, ki si ogledujejo prtilkavce, in potem zbeže v morje. Tudi obnašanje živali z ladje, ponjčev, psov in tudi moštva z ladje na ledu je jako zanimivo. Objadrane ledenih gora, prireditev zimskega prebivališča, krasni naravni prizori v ozemlju polnočnega solca, zadovoljijo vsakega gledalca. — Ker je zanimanje za to ekspedicijo na južni tečaj jako živo, si bo gotovo vsak z veseljem ogledal ta krasni spored, ki je tudi radi čistih, krasnih slik vseskozi priporočljiv.

10.000 do 20.000 K nagrade. V zadnjem času krožijo po Dunaju in drugod ponarejeni bankovci po 20 K. Izdelani so po fotomehanizmu. Na prvi pogled izgledajo, kakor že obrabljani. Če se ga pogleda natančneje, se opazi, da se barva na falsifikatu precej razločuje od pravih bankovcev. Falsifikat je bolj masten, papir pa je debelejši in mehkejši od pravega bankovca. Serije in številke falsifikatov so nečnejše, kakor pri pravih. Razpečujejo se večinoma po semnjih in denarnih zavodih. Za izsleditev ponarejevalcev je razpisana nagrada od 10.000 do 20.000 K.

Pogreša se od 17. marca 14letni učenec trgovske šole na Dunaju Karol Tschippan. Dečko je za svojo starost močno razvit, polnega obraza, rnih, razčesanih las in se mu že tudi brčice poznajo. Govori nemško in ne-

koliko francosko. Oblečen je bil v črno obleko, je imel rjavo, kratko suknjo ter ima pri sebi brčkone nekaj tisoč kron. Starši so obljubili za izsleditev svojega sina 200 K nagrade.

V Ameriko se je včeraj hotel odpeljati leta 1893. v Eszterfeldu, komitat Leustova na Ogrskem rojeni in tjakaj pristojni Martin Horvath, ter se s tem hotel odtegniti vojaški suknji. Nakana se mu pa ni posrečila, ker ga je pred odhodom na južnem kolodvoru službojuči stražnik še pravočasno ustavil in aretiriral. Fant se bo moral povrniti zopet v svojo domovino.

Ugriznil ga je. Pred kratkim sta si v Kolodvorski ulici skočila v lase dva hlapca, ker je eden brcnil nekega psa. Hlapcu Franu Vidicu je vsled tega tako zrasel greben, da je svojega nasprotnika obgrizel na roki ter ga vrhutega še znatno opraskal po vratu. Bil je aretiran.

S ceste. Predvčerajšnjim sta se na Kongresnem trgu srečala neki voznik in izvošček. Pri srečanju je voznik brez vsakega povoda zavihrel bič ter z njim izvoščeka tako udaril po glavi, da ga je na nosu in levem licu znatno telesno poškodoval. Izvošček je zadevo prijavil oblasti.

Aretiran je bil v torek 19letni hlapec Fran Božič iz Smlednika, ker je na sumu, da je svojemu tovarišu večkrat izmikal denar, kar pa odločno zanika. Oddali so ga pristojnemu sodišču.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 60 Slovencev, 30 Hrvatov in 25 Makedoncev, nazaj je pa prišlo 20 Hrvatov.

Izgubljeno in najdeno. Ga. Katarina Puhkova je izgubila denarnico, v kateri je imela nekaj denarja in dva listka. — Gimnazijec Rudolf Krašna je izgubil srebrno verižico. — Ga. Sidonija Moro je našla črno ročno torbico.

Društvena naznanila.

Najvišjo zahvalo je prejelo ljubljansko Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb za svojo vdanostno izjavo, izraženo brzojavnim potom Njegovega Veličanstva o priliki občnega zbora dne 28. marca t. l.

Telovadno društvo »Sokol« v Štepanji vasi ima v tekočem letu sledeče prireditve: 12. maja popoldne izlet v kroju čez Hruško, Dobrunje, Vevče, D. M. v Polju in Fužine. 2. junija se vzpizori igra, spojena s skupinami itd. 11. avgusta je l. javna telovadba in velika ljudska veselica. Sosedna društva prosimo, naj se ozirajo na imenovane dneve.

G Jakob Babnik, vodovodni inštalater na Poljanski cesti, je blagohotno naklonil telovadnemu društvu »Sokol« v Štepanji vasi ustanovnico K 100. Za velikodušni dar se mu društvo najiskrenejše zahvaljuje. Naj bi našel došle posnemalcev, zlasti med domačini!

Dramatično društvo v Idriji je minulo soboto uprizorilo Funtkovo dramo »Tekmo« z najlepšim uspehom. Vse vloge so bile v spretnih rokah idrijskih diletantov, ki so se potrudili po svojih močeh, da si je lepo izvorno dramsko delo pridobilo neomejeno priznanje idrijskega občinstva. Z napeto pozornostjo je sledilo občinstvo dejanju na odru in koncem vsakega dejanja izražalo svojo pohvalo. Tudi zunanja oprema drame je bila dobro pojnjena, za kar gre hvala rodbinam Bajžljevi, Ganglovi in Peganovi ter profesorju g. Kuželickemu, ki so rade volje posodili za opremo potrebne predmete. Z uprizoritvijo Funtkove drame se je idrijsko dramatično društvo po dolgem presledku ugodno uvedlo in le želeli je, da skoraj prične z rednimi predstavami, saj dobrih moči ne manjka.

Podružnica slov. planinskega društva v Kranjski gori naznanja, da napravi ob lepem vremenu prihodnjo nedeljo, t. j. 21. t. m. skupen izlet iz Bohinjske Bistrice čez Sorco v Podbrdo. — Odhod iz Bohinjske Bistrice ob 9. uri popoldne. Ta izlet napravi tudi podružnica slov. plan. društva za Trst. Ker nameravana tura ni nevarna in težka, je upati, da se je bo udeležilo mnogo članov.

Razne stvari.

* Karambol. Krakov, 16. aprila. Dijak Zsiefieniewski in Chelasowski v Krakovu sta trčila s svojim motociklom ob voz cestne železnice ter sta padla tako nesrečno, da sta se smrtno nevarno poškodovala. Prepeljali so ju v bolnico, kjer so ju operirali.

* Povodnji. Petrograd, 16. aprila. Povodenj je razrušila v okolici Samare več stavb. Ko se je hotelo več oseb prepeljati čez reko, jih je 5 padlo v vodo in utonilo. V Saratovu je napravil led, ki ga je prinesla Volga s seboj, veliko škodo. Šestnajst bark in nekaj parnikov je moralo opustiti vožnjo ker vsled ledu niso mogli naprej. Nekatere ladje so močno poškodovane.

* Beneški zvonovi in papež. Zeneva, 16. aprila. Kakor poroča »Gazetta de Lausanne« iz Rima vztraja papež kljub odsvetovanju zdravnikov na svojem sklepu, da sliši po telefonu zvonove novega Campanila v Benetkah. Rekel je baje: Če slišim le trenutek te glasove rad rad zatisnem oči. To je menda naglani greh predznaka zapanja v božjo milost.

* Zrakoplovstvo. V Oceanu utonil. — Pariz, 16. aprila. Včeraj popoldne je našel neki norveški parnik v Atlantskem oceanu balon »Centaur«, s katerim se je dan poprej dvignil zrakoplovec Lepul kot udeležnik na tekmovalnem poletu v St. Cloudu. Koš je bil prazen ter sodijo splošno, da je Lepul utonil. Od 17 zrakoplovov, ki so se udeležili tekme, je 16 zrakoplovov doseglo cilj ali pa so jih našli drugod. Zrakoplovci sami so vedeli poročati, da je vihar odnesel en zrakoplov in ga vrgel v morje. — Linc, 16. aprila. Včeraj jutraj je padel zrakoplovec Galliani iz Linca pri poskusnem poletu na polju Issy les Moulineaux, ko se je hotel spustiti na tla, pod aparat ter se lahko poškodoval. — Boulogne sur Mer, 16. aprila. Ameriška letalka Quimby se je dvignila ob 5. in 35 minut jutraj v Doveru in se spustila na tla ob 7. in 30 minut pri Boulognu. Quimby je prva letalka, ki je preletela kanal.

* Tla so se udrla. Iz New Yorka poročajo: Katoliška cerkvena občina mesta Harrington je slavila obhajanje zadnjega kamna nanovo zgrajene cerkve. Več sto vernikov je prišlo k svečanosti. Naenkrat so se udrla tla in 300 oseb je padlo v globčino. Do zdaj so izvlekli dva mrtveca in več ranjenih; 50 oseb so težko ranjene prenesli v bolnišnico. Še kakih 250 oseb je pod razvalinami in boje se, da jih je mnogo ubitih. Neposredno pred tem je prišla procesija, na čelu ji 15 duhovnikov, v novo cerkev in ravno, ko je začel neki duhovnik pridigovati, se je zgodila nesreča.

Rnjiževnost.

— Nov umetni jezik. Gospod Jakob Kovačič v St. Vidu pod Suno na Koroškem mora biti jako srečen človek, ker ima čas in voljo, posvečati svoje moči — utopiji mednarodnega jezika. Skoro v vsakem stoletju so se našli čudaki, ki so poskušali ustvariti nekaj mednarodni jezik; v naši dobi jih je posebno mnogo. »Volapük«, »Esperanto« in zdaj »Ido« se imenujejo ti mednarodni jeziki. Gospod Kovačič je tako navdušen za to idejo, da je spisal slovnico »pomoznega svetovnega jezika Ido«. Ta jezik je potomec »Esperanta« in jezik »delegacije za uvedbo mednarodnega jezika«. Mi smo pa trdno uverjeni, da vsi ti poskusi, ustanoviti mednarodni jezik, nimajo nobenega praktičnega pomena, da je to sport in utopija in da je škoda časa in truda, ki ga posveti človek takim igračam.

Telefonska in brzojavna poročila.

Občinske volitve v Novem mestu. Dunaj, 17. aprila. Pred upravnim sodiščem se je vršila danes dopoldne razprava o pritožbi novomeškega dekana Zlogarja proti volilni listi za občinske volitve v Novem mestu, oziroma proti odločbam okrajnega glavarstva. Upravno sodišče je pritožbo deloma odbilo, deloma ji ugodilo. Odbilo je pritožbo v zadevi vpisa Oreša in dr. Jelenca v volilni imenik, ugodilo pa v onih točkah, v katerih se je izpodbijal sprejem državnih uradnikov in učiteljev, ki stanujejo v Kandiji, v volilni imenik za Novo mesto. Utemeljilo je to s tem, da imajo sicer svoj uradni sedež v Novem mestu, da pa tega ni zamenjati z bivališčem. Upravno sodišče je ugodilo tudi pritožbi glede reklamacij dr. Slanca.

Proti absolutizmu na Hrvaškem.

Trst, 17. aprila. Politično društvo »Edinost« v Trstu je imelo včeraj popoldne odborovo sejo ter sprejelo resolucijo, s katero pozivajo vse jugoslovanske poslance v dunajskem parlamentu k skupnemu in energičnemu nastopu za zopetno uvedbo konstitucionalnih razmer na Hrvaškem.

Odbor se je zavzel tudi za to, da se skliče v najkrajšem času, če mogoče še pred Binkošti sestanek vseh jugoslovanskih poslancev in politikov.

Zagreb, 17. aprila. Vsi včerajšnji ljubljanski listi so bili ob policijski zaplenjeni. Zaplenili so jih takoj na kolodvoru še v poštnem vozu. Preventivna cenzura je zabranila tudi vsa poročila o včerajšnji seji peštanskega parlamenta, dasi so ta poročila zakonito imunizirana pred vsako zaplembo. Vkljub temu pa se splošno opaža, da je jelo polagoma pojemati divjanje policijskih cenzorjev, možje pač že čutili, da bo njihove slave že kmalu konec.

Budimpešta, 17. aprila. Včeraj popoldne ob polu 4. je imel klub hrvatskih delegatov skupno sejo v hotelu »Lovski rog«. Navzočih je bilo 30 delegatov in sicer 14 od hrvatsko-srbske koalicije, 16 pa Madžaronov. Predsedoval je grof Pejačević, dr. Paprotović je ostro napadel Pejačevića, ker ni ugodil zahtevi dr. Pintarovića, naj nemudoma skliče sejo hrvatske delegacije, češ, da bo sejo sklical, kadar se mu bo to zdelo primerno. Pejačević se je opravičeval, da ni mislil na politični položaj, marveč samo na primeren čas. Na to je dr. Spevec v imenu madžaronov predložil načrt deklaracije, ki bi jo naj podali hrvatski delegatje v skupnem parlamentu. Deklaracija je sestavljena dokaj ostro; poudarja, da je abnormalnih razmer na Hrvaškem kriva Ogrska, ki ne vpoštevata v zakon in ustavi hrvatski kraljevi ni zajamčenih pravic ter izraža nado, da bodo merodajni krogi čim prej zopet uveljavili ustavne svoboščine, ki so Hrvatski zajamčene v nagodbi in ustavi.

V imenu hrvatsko-srbske koalicije je predložil posebno deklaracijo dr. Dušan Popović. V tej deklaraciji se protestuje proti kršenju ustave na Hrvaškem, kar je obenem tudi kršenje nagodbe in državno pravne zajednice. Ker je bil nov hrvatski sabor razpuščen, še predno se je konstituiral, ni mogel voliti svojih delegatov v skupni parlament. Stari delegatje pa so z novimi volitvami v hrvatski sabor izgubili svoje mandate in se ne čutijo več poklicane Hrvatsko zastopati. Zato odlagajo svoje mandate. Spevčeva deklaracija je bila prejeta z 19 madžaronoskimi proti 16 koalicijskim glasovom. Na vprašanje grofa Pejačevića, če se bo manjšina pokorila v tem slučaju večini, je dr. Popović odgovoril, da bodo o tem sklepali opozicijski delegatje v posebni konferenci, ki so jo sklicali za danes dopoldne.

Dunaj, 17. aprila. Bosanski deželni šef Potiorek je res sporočil, kakor je javila graška »Tagespost«, skupni vladi, da se je tudi v Bosni bati resnih političnih zapletajev, ako ostane na Hrvaškem v veljavi absolutizem.

Zagreb, 17. aprila. Kraljevski komisar pl. Cuvaj je vsled nepričakovane političnega preokreta silno konsterniran. Njegova žena se že pripravlja na preselitev iz banske palače. Najkasneje v enem tednu bo konec komisarjstva.

Absolutizem na Hrvaškem.

Dunaj, 17. aprila. »Neues Wiener Tageblatt« glede taktike Jugoslovanov v parlamentu. Jugoslovanski poslanci se bodo danes odločili, kako stališče bodo zavzeli v parlamentu nasproti komisarju Cuvaju in njegovemu režimu. Že včeraj so dospeli hrvatski in srbski poslanci na Dunaj in tudi več slovenskih poslancev je že prišlo. Poleg državnih poslancev so prišli na Dunaj tudi še hrvatski politiki: dr. Trumbić, dr. Drinković, dr. Marinković, dr. Krestelj, Prebek in podpredsednika bosanskega sabora Nikola Mandić in Sauvet beg Bašagić. Poslanec Ivčević je bolan in je svojo odsotnost brzojavno opravičil, strinja se pa z vsemi sklepi, ki jih bodo storili v konferencah.

Včeraj popoldne so se vršili ves čas telefonični pogovori na Dunaju navzočih politikov s hrvatskimi poslanci v Budimpešti. Dunajski poslanci so pozvali svoje kolege v Budimpešto, da naj pošljejo svoje zastopnike na Dunaj h konferencam. — Danes popoldne dospeta na Dunaj najbrže poslanca dr. Dušan Popović in dr. Medaković.

Opoldne so se zbrali hrvatski politiki, in sicer na eni strani poslanci hrvatske narodne in hrvatske napredne stranke in ostali politiki, na drugi strani člani hrvatsko-slovenskega kluba in pravaši. Popoldne se vrši zopet posebna konferenca obeh skupin, nakar se te sestanejo ob 6. s hrvatsko-slovenskim klubom k skupni seji jugoslovanskih politikov. V tej seji bodo sprejeli definitivni program glede skupnega nastopa.

Hrvatski narodni poslanci so mnenja, da mora ostati taktika Hrvatov, dokler Cuvaj ne pade, pri dosežanju sklepov in da morajo Jugoslavlani, brez ozira na demisijo Khuena, storiti vse korake, da stro sedanjemu režimu na Hrvaškem.

V hrvatskih narodnih krogih se zatrijuje, da leži usoda jugoslovanske taktike v rokah slovenskih klerikalcev, ki pa se dosedaj še niso odločili niti za, niti proti obstrukciji.

Budimpešta, 17. aprila. V ogrski zbornici je oddal danes dopoldne grof Pejačević v imenu hrvatske delegacije

deklaracijo.

Stojimo neomajno na stališču nagodbe Hrvatske z Ogrsko, ter obsojamo vsako gibanje, ki more omajati državno pravni temelj tega razmerja in ki ogroža unijo z Ogrsko, zato pa moramo tudi izjaviti, da so

ostala naša gravamina popolnoma neupoštevana in da sedanja žalostna dejstva, ki se odigrajejo na Hrvaškem, samo lahko pospešijo sovražno razpoloženje. Pričakujemo z zupanjem, da bodo merodajni faktorji v najkrajšem času zopet napravili ustavne razmere na Hrvaškem, ki so Hrvatski zajamčene po nagodbenih zakonih.

V imenu narodnih poslancev je podal povelje Popović sledečo izjavo.

»Protestiramo proti uzurpirani pravici ogrskega ministrskega predsednika Khuena, imenovati na Hrvaškem kraljevega komisarija. Protestiramo najenergičnejše proti protipostavni postopanju komisarija ter delamo Khuena odgovornega za vse, kar se godi na Hrvaškem.« (Nemir pri vladni večini. — Justhovci pritrjujejo.)

»Hrvati s svojo mirno in mirovno politiko« (razni klici pri večini) »niso dali nobenega povoda, da se je moral ustaviti absolutizem na Hrvaškem. Naša ustava ne pozna nobenega zakona, ki bi dovoljeval, imenovati kraljevega komisarija. Stori la to vlada samo zato, ker se je bala, da propade pri volitvah.

Politika Khuena pomenja stagnacijo političnega življenja na Hrvaškem. Zahtevamo, da se zopet uvede v kraljevini ustavnopravno življenje.« (Nemir pri večini, pritrjevanje pri Justhovcih.)

»Politika Khuena je ustvarila na Hrvaškem tako razmerje, kakršnega ne najdemo nikjer drugod v evropskih državah. Ne dvomimo, da madžarski narod ne soglaša s tem postopanjem Khuena — Hedervarya. (Protesti pri večini, Justhovci soglašajo.)

Dr. Popović konča svoj govor: »Ni dvoma, da se bosta Ogrska in Hrvatska našli v boju za demokracijo volilno pravico.« (Smeh večine, pritrjevanje pri Justhovcih in Hrvatih.) »Mi Hrvati hočemo dati do govora, kar ji gre in kar zahteva, nikdar pa ne damo ničesar vladati, ki je uvedla na Hrvaškem absolutizem!«

Nato je govoril še poslanec Serenyi, ki je skušal braniti Khuenovo politiko na Hrvaškem.

Khuenova demisija. — Lukacs in Weckerle. — Delegacije.

Dunaj, 17. aprila. Cesar je sprejel danes dopoldne v daljši posebni avdienci ogrskega ministrskega predsednika Khuena ter ga je odpustil iz urada. Kot Khuenov naslednik se imenuje Lukacs, ki mu bo cesar baje že jutri poveril ministrsko predsedstvo. V ogrskih političnih krogih se zatrijuje, da bo to ministrstvo le prehodno in da bo imenovan za definitivnega ministrskega predsednika Weckerle. — Delegacije se sestanejo 25. in 26. aprila.

Konec absolutizma na Hrvaškem.

Dunaj, 17. aprila. »Neues Wiener Tagblatt« poroča, očitno po inspiraciji od merodajne strani, da je v najkrajšem času pričakovati odprave izjemnega stanja na Hrvaškem.

Kakor hitro bo imenovan nov ogrski kabinet, bo hrvatski komisar Slavko pl. Cuvaj demisioniral in imenovan bo nov ban, ki jo izvedel nove volitve v hrvatski sabor.

Dr. Lukacs poklican k vladarju.

Dunaj, 17. aprila. Dr. Lukacs je poklican k vladarju, da mu nasvetuje one ogrske politike, katere bi kazalo pozvati na Dunaj, da povedo svoje mnenje vladarju o položaju, odnosno da se udeleže sestave novega kabineta.

O upravi Bosne in Hercegovine.

Dunaj, 17. aprila. Skupno finančno ministrstvo predloži delegacijam obširno izvestje o upravi Bosne in Hercegovine. Izvestje se nanaša na vse panoge kulture in narodnega gospodarstva.

Velikanska nesreča na Oceanu.

New York, 17. aprila. Pred uradnimi prostori White Star Line se vrše še vedno pretresljivi prizori. Občinstvo je zlasti nad tem razburjeno, da je urad zadrževal, oziroma vtiljil brzojavke, ki so govorile resnico. Danes priobčena lista ponesrečenecv vsebuje tudi več jugoslovanskih imen med njimi zakonska Franc, neko Ana Korun iz Kranja in nekega Ivana Morkun iz Bele (mojda Murko?).

London, 17. aprila. Kapitana Smitha so baje z raznih strani svabili pred ledenimi polji na Oceanu, on pa je vse varnostne naredbe zane-marjal. Parniki so prišli vsi preporno, edino »Karpattia« je sprejela 868 ljudi na krov. Jutri dospe v New York. Med temi je 598 pasažirjev, drugi pripadajo moštvo. Med rešenimi je samo 79 moških. »Titanic« leži baje 3000 m globoko pod površino morja. Mnogo rešilnih čolnov, ki so bili v bližini potapljačice se ladje, je izginilo. Od druge strani se zatrijuje, da je imel »Titanic« samo 32 rešilnih čolnov. Ameriška vlada je odredila strogo preiskavo.

Proda se pod Rožnikom

5 minut od Ljubljane 1344

enonadstropna hiša

z velikim vrtom. — Naslov pove upravništvo »Slovenskega Naroda«.

V najem se odda radi bolezni

dobro vpeljana trgovina

z mešanim blagom, v prometnem kraju ob železnici, deželni cesti, in tani cerkvi na Gorenjskem. — Vprašanja na uprav. »Slovenskega Naroda« 1230

V svrhu povečanja dobro vpeljane

1416 trgovine se išče

družabnik

z vlogo 15—20.000 kron. Več se poišče v koncesionirani pisarni

Peter Matelič, Škofja ulica št. 10, telefon 155 — pod strogo tajnostjo.

Wolfova lokomobila

28—45 HP, dobro ohranjena, se radi preureditve obrata 1408

tako cenó prodaja.

Natančnejša pojasnila daje elektrarna Jos. Kogovšek, Idrija.

Zahtevajte zastoj in poštno

ilustrovani glavni katalog z 4000 slikami ur, zlatih, srebrnih predmetov, godbenih potrebščin, jeklenih in usnjatih predmetov, potrebščin za kadičle, manufakturnega blaga, gospodarskih potrebščin, orožja itd.

Prva tovarna ur Jan Konrad, c. kr. dvorni dobavitelj, Most, št. 1143, Češko. Prava švicarska niklasta remontoarka na sidro, sistema Roskopf pat. 5 K, Registrirana »Adler-Roskopf«, niklasta remontoarka na sidro K 7. Prava srebrna remontoarka, odprta K 8-40. — Nikak riziko! — Zamenja dovoljena ali denar nazaj

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštne povzetju

Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron. 273

Žagarski mojster

izprašan strojnik

Ki je zadnjih par let služboval kot vodja in obenem kot strojnik pri več parnih žagah, zmožen slovenskega, nemškega in hrvaškega jezika v besedi in pisavi, zmožen vseh popravil, z najboljšimi izpričevali, oženjen, 27 let star, treznega in poštenega značaja,

želi primerne stalne službe. 1405

Ponudbe je pošiljati na upravništvo »Slovenskega Naroda« pod šifro »Maj-Juni«.

Sprejemem takoj

solicitorja

zanesljivega, v odvetniških poslih popolnoma izvežbanega.

Dr. Fr. Poček, odvetnik v Ljubljani.

Stranka brez strok išče za takoj

stanovanje

obstoječe iz dveh ali treh sob v središču mesta. 1412

Ponudbe upravništvu »Slov. Naroda«.

Stalni

krajevni agenti

zmožni nemščine se sprejmejo ali pa nastavi s stalno plačo za prodajanje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod »MERKUR«, Brno, Neugasse Nr. 20.

Trgovci, pozor!

Radi bolezni se prodaja nad 10 let dobro vpeljana trgovina z mešanim blagom in žganjem, ležeča na jako prometni cesti v Ljubljani. Nastop takoj Kje, pove uprav. »Slovenskega Naroda«. 1414

V bogatem ilustrovanem glavnem katalogu C. in kr. dvornega dobavitelja Jan Konrad Most št. 1173 (Češko).

najdete

veliko izbiro dobrih, cenih flanelastih odevi za K 1-70, 2-50 in draže, šepanih odevi po K 4—, stenskih preprog K 4-80, konjskih odevi K 5—, posteljne in namizne garniture K 13—, zastorov in drugih platnenih izdelkov itd. in se radi tega priporoča pred nakupom zahtevajte cenik zastoj in poštno presto.

Sanatorij „Mirni dom“.

Zdravilišče za živčne in notranje bolezni, rekonvalescente. Individualno zdravljenje. Zmerne cene. Celo leto odprto. Ceniki.

Dr. Fran Ceh pošta Gornja Kungota pri Mariboru.

LEPA HIŠA

vili podobna, novozidana, z opeko krita, 12 let davka prosta, ima 4 sobe, 2 štedilni kuhinji, veliko klet, vodnjak, pralno kuhinjo, velik vrt, pol ure od Maribora, blizu velike ceste in šole, v lepi brezprašni ravni legi in je za penzioniste miroljuben dom. se takoj prodaja. Cena 8600 kron, od tega ostane lahko vkupljenih 3500 kron. — Več o tem pri lastniku Franc Podlipnik, Tezen 37 pri Mariboru. Tukaj se tudi prodaja lepo

perje za postelje :: kilo po 56 vinarjev. :: 1379

Razglednice

umetniške,

in pokrajinske

se dobe vedno v veliki izbiri v

„Narodni knjigarni“ Prešernova ulica 7.

Lovska psica

poldrugoleta stara, prepeličarica z dolgo dlako, pasma Sceter 1404

preda. — Vnraša se: Marti-nova cesta št. 38. 1404

Kupujejo se po cele vagone

lesni odpadki

vsake vrste pri tovarni barv

J. M. Fincks Eidam v Dolu pri Ljubljani

Večja češka tvornica sprejme

mladega uradnika

Slovenca, slovensčine in nemščine popolnoma večšega. Splošna in trgovska naobrazba in znanje tesnopisa pogoj. — Ponudbe s prepisi spričeval pod »Mlad uradnik« do 25. t. m. na uprav. »Slov. Naroda«. 1406

Kazensko-pravdni red

z dne 23. maja 1873 št. 119 državnega zakonika z dodanim

zvršitvenim propisom in drugimi zakoni in ukazi kazenski postopek zadevajajočimi.

Trdo vezan 5 K 60 v., po pošti 5 K 80 v.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Na debelo in drobno po nizkih cenah priporočam svojo bogato založeno 27

trgovino

z galanterijskim in vseh vrst kramarskim blagom in pleteninami. 354

Devoclonallje in vse vrste blago za božja pota.

Tvorniška zaloga kranjskih glavnikov.

Anton Škof

Ernest Jevnikarjev naslednik Dunajska cesta, v hiši gostilne št. 6.

Zbirka avstrijskih zakonov

v slovenskem jeziku.

I. zvezek:

Kazenski zakon o hudodelstvih, pregreških in prestopkih z dne 27. maja 1862 št. 117 drž. zak. z dodanim

tiskovnim zakonom z dne 17. dec. 1862 št. d. z. ex 1863 in drugimi novejšimi zakoni kazensko-pravnega obsega.

V platno vezan 6 K, po pošti 6 K 20 v.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Iščem spretno, vsestransko izobraženo

prodajalko mešane stroke

zmožno slovenskega in nemškega jezika z dobrimi izpričevali. 1401

Naslov v upravništvu »Slov. Naroda«.

Mlekar

išče službe.

Ima večletno prakso izvežban vseh mlekarskih poslih, parnih in električnih strojev ter računstvu in knjigovodstvu. Nastop lahko takoj. — Ponudbe na uprav. »Slovenskega Naroda«. 1385

SUKNA,

loden in modno blago za gospode in dame razpošilja Karel Kocian, tvornica sukna v Humpolcu

Vzorci franco. Tvorniške cene

Spreten kovaški pomočnik

kateri je izurjen v podkovanju konj se sprejme takoj pri 1403

Vinko Valič, kovaški mojster v Gorici, Senenski trg.

Sedlarski jermenarski pomočnik

zmožen dela pri komatih za težko vožnjo in pri vpregah za kočije se takoj sprejme.

Ivan Kravos, sedlarska delavnica in zaloga konjskih vpreg v Gorici, na Kornu št. 11.

Opekarna

obstoječa iz nanovo postavljene peči, zraven stanovalno poslopje, ležeče na izredno lepem solčnem kraju, 20 minut od kolodvora Svetnave v R. d. oddaljena, zemlje za opeko v izobilju, približno 7 oralo sveta. Zraven natanjen protosled (Freischnurf) pre-moga. — Se da v najem ozir. tudi pod ugodnimi pogoji prodaja.

Več pove lastnik Janez Singer, pekarski mojster v Svetnivesi v R. d. Koroško. 1364

Vabilo na redni občni zbor

„Savinske posojilnice v Žalcu“ ki se vrši 1409

dne 19. t. m. ob 3. uri popoldne v posojilniški pisarni.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje računskega zaključka.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Sprememba pravil.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ravnateljstvo. Ako bi ne bil ta občni zbor sklepčen, se vrši dne 25. aprila t. l. z istim dnevnim redom ob isti uri in istotam drugi občni zbor, brez ozira na število zadržnikov.

Modni salon
Stuchly - Maschke
3 ŽIDOVSKA ULICA 3
naznanja in priporočila častitim damam tu in na deželi svojo krasno izbiro ravnokar došlih dunajskih in pariških modelov kakor največjo zalogo športnih klobukov. Žalni klobuki vedno v zalogi. Popravila se točno izvršujejo. 2306 Cene brez konkurence!

Stalni krajevni agenti

zmožni nemščine se sprejemajo ali pa nastavi s stalno plačo za prodajanje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod »MERKUR«, Brno, Neugasse 20. 971

Pred Prulami št. 23 se odda s 1. majnikom

stanovanje

obstoječe iz 2 sob in pritlikin.

Mlad trgovski pomočnik

išče službe 1342

v trgovini s specerijskim blagom, Nastop službe takoj. — Več pove upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Sprejme se pestunja

stara 30—40 let k 2 otrokoma. Kje, pove uprav. »Slov. Naroda«. 1388

150 hl. belega in rdečega gorskega vina

letnik 1912 se ceno prodaja.

Več pove F. X. Feichter, gradnik v Stubici, Hrvaško.

Mlad inteligentni trgovski pomočnik z dežele, večš slov. in v govoru in pisavi, želi mesta

trg. potni

ali pa vstopiti v prakso v k trgovino kot magaciner (ali sličnega). Bl. ponudbe na uprav. »Slov. Naroda« pod »Priden«.

Mlad inteligent in energičen

vojaščin prost, s spodnjimi razredi srednje šole, večš slovenskega, hrvaškega in nemškega jezika v govoru in pisavi želi službe.

Cenji, ponudbe na upravništvo »Slov. Naroda«.

Šifro »Mlad mož«.

Gospodičn

išče službe

trafikanthinje ali blagajničarke

Naslov »A. W. Slomškova ul. 4, Ljubljana. Gre tudi izven Ljubljane, 1382

Starejši skušen strojnik in ključavničar brez otrok,

išče službe hišnika

v hiši, kjer je tudi centralna kurjava. Ponudbe na uprav. »Slov. Nar.« 32

Praktikant,

vešč slovenskega in nemškega jezika v pisavi, strojeopisa, z daljšo prakso, želi vstopiti v kako službo z vsjo oskrbo in nekaj plače, najraje pri neki lesni trgovini. — Prijazne nudbe na N. N., poštno ležeče, Lesko pri Krškem.

Odda se tako

lepo meblavana 1389

soba

s posebnim vhodom in kopalnico ter brano.

Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Ugodna prilika!

Ker imam veliko zalogo opeke, ki je izdelana še iz cenene cementa, oddajam

cementne strešnike

(z zarezo in brez zareze) po znižani ceni.

Cementna strešna opeka prekaša po svoji trpežnosti drugovrstne opeke ter dajem za njo vsako poljubno garancijo. 1178

Jvan Jelačin, Ljubljana.

230/pr.

1377

Razpis službe gozdarskega pomočnika.

Vsled sklepa občinskega sveta deželnega stolnega mesta Ljubljane razpisuje se pri mestnem magistratu

Služba gozdarskega pomočnika

prejemki letnih K 1500— za dobo prvih pet let, ki se po zadovoljivem petletnem službovanju zvišajo na K 1800—.

Služba oddaja se za prvo leto le začasno ter se začasno namešteni gozdarski pomočnik po preteku enega leta imenuje stalnim, ako se je v tem času izkazal za službo povsem sposobnim.

Gozdarski pomočnik imel bode v prvi vrsti opravljati vsa gozdarska dela, osobito v Tivolskem gozdu; v času, ko gozdno delo počiva imel bode tudi sodelovati pri mestnih nasadih in drevoredih.

Za namestitev v tej službi potrebno je, da prosilec dokaže, da je s svojimi vspehom dovršil nižjo gozdarsko šolo ter da je položil državno preskušnjo pomožnega in tehničnega osebja za gozdno varstvo.

Službo nastopiti bode takoj po izvršenem imenovanju.

S potrebnimi dokazili opremljene prošnje vlagati je najkasneje

do 30. aprila 1912

pri predsedstvu mestnega magistrata

Mestni magistrat ljubljanski

dne 12. aprila 1912.

Zupan:

Dr. Ivan Tavčar l. r.

Stara trgovina.

V kraju s preko 3500 duš, že nad 30 let obstoječa, z vsakovrstnim blagom kakor tudi : : trafiko, 80.000 letnega prometa, : : se odda resnim kupcem pod zelo ugodnimi pogoji. Reflektanti morajo biti samci, delavni, najraje z dežele in ki razumejo mešano stroko. — Ponudbe naj se pošljejo pod šifro „trgovca s deželo 1004“ na upravn. „Slov. Naroda.“ Oziroma se samo na resne ponudnike! 1366

Najboljša in najzdravejša

barva za lase in brado

je dr. Drallea „NERIL“, ki daje sivim in pordečelim lasem njih prvotno naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla, rjava, temnorjava in črna v steklenicah z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Poulične šminke in pudor najfineje po zmernih cenah.

Zajamčeno pristne

**slivovke
tropinovec
hrušovec
brinjevec
vinsko žganje**

se dobi v množinah od 25 l naprej pri veležganjarni sadja 1199

M. Rosner & Ko.
Ljubljana, poleg pivovarne „Union“.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. oktobra 1911.

Postaja: Ljubljana tujni kolodvor.

Odhod.

6-48 zjutraj. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.

7-25 zjutraj. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.

9-09 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) (direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.)

11-30 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

1-32 popoldne. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.

3-30 popoldne. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.

6-35 zvečer. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vlißingen, (London), Celovec, Linc, Dunaj.

7-39 zvečer. Osebn. vlak, na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.

10-19 po noči. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.

Prihod.

7-16 zjutraj. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Ber-

lina, Draždane, Prage, Linca, (Londona) Vlißingena, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka, Tržiča, Kranja.

8-52 zjutraj. Osebn. vlak iz Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

9-48 dopoldne. Osebn. vlak iz Trbiža, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Dunaja, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka.

11-13 dopoldne. Osebn. vlak iz Gorice, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Tržiča, Kranja.

2-59 popoldne. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

4-16 popoldne. Osebn. vlak od Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Linca, Celovca, Solnograda, Franzensfeste, Beljaka, Tržiča, Kranja.

6-58 zvečer. Osebn. vlak iz Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždane, Prage, Dunaja, Linca, Celovca, Kölna, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Franzensfeste, Beljaka, (direktni voz Solnograd-Opatija-Reka).

8-15 zvečer. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Tržiča, Kranja.

9-07 po noči. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

11-22 po noči. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Celovca, Beljaka, Kranja.

Postaja: Ljubljana drž. kolodvor.

Odhod na Kamnik: **7-28, 11-50, 3-15, 7-10.**

Prihod iz Kamnika: **6-41, 10-59, 2-40, 6-10.**

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Splošna priljubljenost

preskušene: *Francčkovega* kavinnega
pridatka* pripisati je njega nedosežni izdatnosti v jedru, okusu in barvi.

* z kavinim mlinčkom.

Za poletno sezono

priveroča

Angleško skladišče oblač

O. Fernatovič ::

Ljubljana — Mestni trg št. 5 — Ljubljana

velikansko izbiro kostumov, lahkih plaščev iz blaga, prašnih plaščev iz listra ter sulnatih plaščev za dame vseh najnovejših barv. Namodernejše obleke, klobuke in slamnike : : za gospode in dečke po priznani nizkih in solidnih cenah.

Narodna knjigarna.

Kralj Matjaž.

Zgodovinska povest; spisal Fr. Remec.

Cena 2 K, s pošto K 2-20.

Pravkar je izšla v drugi izdaji prekrasna zgodovinska povest »Kralj Matjaž«, ki spada med najbolj čitane knjige in po kateri občinstvo vedno znova vprašuje.

Brodkovski odvetnik.

Spisal V. Beneš-Sumavsky.

Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več.

Ta odlični roman podaja zanimivo in pretresljivo sliko iz narodnega življenja in priča, kako nemška žena uničevalno vpliva na slovanskega moža.

Libera nos a malo.

Zgodovinski roman; spisal Vladimir Vesel.

Cena K 1-40, vez. K 2-20, s pošto 20 v več.

Koncem 15. stoletja se je pripravljala na Slovenskem kmetijski punt. Kmetstvo ljudstvo je takrat strahovito trpelo in vrh tega so duhovske in posvetne oblasti trpinčile ljudstvo zaradi domnevanega čarovništva. Ponekod so požgali vse prebivalce kake vasi, ker so bili osumljeni čarovništva. Vse to nam popisuje pisatelj v tem velezanimivem romanu.

Strahovalci dveh kron.

Spisal Fr. Lipič.

Cena broš. K 2—, vez. K 4—, s pošto 40 v več.

Velezanimiv roman iz časa velikih bojev med pomorskimi razbojniki, turškim cesarstvom in beneško republiko.

Mali lord.

Spisal F. H. Burnett.

Cena broš. K 1-60, vez. K 2-60, s pošto 20 v več.

To knjigo veselja, kakor je kritiki imenovala to presrečno povest, so po izgledu mestnega šolskega nadzornika sprejeli v šolske knjižnice vsi šolski voditelji, ki jim je res mar, da mladina kaj dobre ga čita.

Čez trnje do sreče.

Spisal Senčar.

Cena broš. K 1-20, vez. K 2-20, s pošto 20 v več.

Zelo zanimiv roman, poln interesantnega dejanja.

Undina.

Spisal André Theuriet.

Cena 90 v, s pošto 10 v več.

Eden najljubeznivejših francoskih pisateljev je v tej knjigi podal dražestno povest, ki jo je svetovna kritika uvrstila med nesmrtna dela.

Zadnji rodovine Benalja.

Spisal Fr. Remec.

Cena K 1-50, s pošto K 1-70.

Velezanimiv zgodovinski roman iz časa rokovnjaškega gibanja na Kranjskem.

Aleš iz Razora.

Spisal Ivan Cankar.

Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več.

Najbolj ljudska in ena najlepših povesti, kar jih je spisal Cankar.

Osnovni nauki o narodnem gospodarstvu.

Spisal Valentin Zup.

Cena K 3—, s pošto K 3-20.

To je najpopolnejše in najtemeljitejšo delo o narodnem gospodarstvu v slovenskem jeziku. Ta knjiga je absolutno potrebna za vsakega, kdor deluje na narodnogospodarskem polju, zlasti za vsakega posojilničarja.

Rdeči smeh.

Spisal Leonid Andrejev.

Preložil Vladimir Levstik.

Cena broš. K 1-40, vez. K 2-40, s pošto 20 v več.

V tem »odlomku najdenega rokopisa« so popisane strahote vojne in iz nje porajajoče se pijanosti krvi in blaznosti.

V študentskih ulicah.

Roman; spisal Fr. Remec.

Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več.

To je ginljiv roman iz ljubljanske preteklosti, slika življenje iz tedanjih malomeščanskih in gosposkih krogov, tragedija dekleta, ki je vzraslo v študentskih ulicah, a je pogledalo v aristokratske kroge Gospodskih ulic in to poplačalo s svojo življenjsko srečo.

Ljubezen in junaštva strahopetnega praporčaka.

Cena —30 v, vez. K 1-60, s pošto 20 v več.

Ta mična ljubezenska povest se je občinstvu prav posebno prikupila. Dejanje se vrši za časa zadnje avstrijsko-turške vojske, ki jo je vodil princ Evgen. V povesti je popisano, kako izvrši strahopeten človek obdobja vredna junaštva, samo da bi se opral pred tisto, ki jo ljubi.

Ljubezen Končanove Klare.

Roman; spisal Fr. Remec.

Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več.

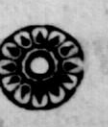
Ozadje tega romana je zgodovinsko. Dejanje se vrši v Ljubljani in njeni okolici v časih Napoleonove Ilirije, v krogih francoskih in domačih aristokratov, med katere je stopilo slovensko dekle, ki v svetosti svoje ljubezni doprinese plemenite žrtve, dokler se na poslednji njej ne nasmeje sreča.

Zaljubljeni kapucin.

Vesela povest iz ljubljanske preteklosti.

Cena broš. K 1—, vez. K 1-80, s pošto 10 v več.

Kdor se hoče prav od srca nasmejati, naj čita to knjigo, ki je polna drastične komike in prešernega humora.

Ljubljana Prešernova ulica 7 Ljubljana

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Brezhibno ohranjena

salonska garnitura

se ceno prod. Vprašanje: Stari
trg št. 11. II. nadst. 1357

Tapetnik

Dragotin Puc

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 16

na dvorišču, levo 3856

se priporoča za vsa v to stroko spada-
joča dela. Velika izber zgotovljenih

divanov

otomanov in modrocev.

Velika izber zgotovljenih

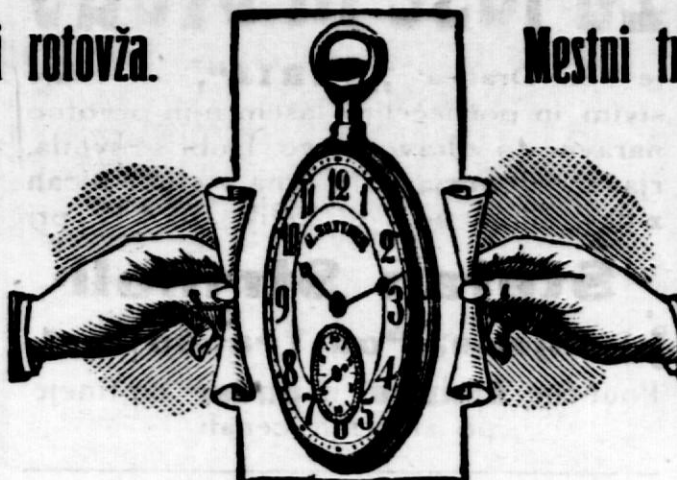
Prva največja eksportna tvrdka ur, zlatnine in srebrnine

H. Suttner, Ljubljana

Mestni trg št. 25, nasproti rotovža.

Mestni trg št. 25, nasproti rotovža.

Nudim svojo veliko
izbiro draguljev,
zlatnine, srebrnine
in vseh v stroko spa-
dajočih predmetov.

Cene brez konku-
rence. P. n. odje-
malcem se priporo-
čam za vsa zadevna
naročila.

POTNIKA

ki obiskuje trgovce na dežel-
išče velika tvrdka za jedilni
in namizno olje. Dobra pro-
zija. Ponudbe z referencam
na poštni predal sedemindvaj-
set (27) Trst Piazza Giuseppina

Pristno brnsko blago.

Spomladanska in poletna sezija 1912.

En kupon 3'10 m dolga	1 kupon 7 kron
kompletno moško obleko	1 kupon 10 kron
(suknja, hlače, in	1 kupon 15 kron
telovnik) stane samo	1 kupon 17 kron
	1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko suknjo 20 K, daje blago
za površine turistovski lode, svilnate kamgarne
itd. raspoložljiva po tvojih cenah za solidno in
rečno dobro znano trgovsko založbo

Siegel-Imhof v Brnu.

Vzorci gratis in franko.

Prodajni, ki jih imajo privatni odjemalci, ako
blago naročajo naravnost pri firmi Siegel-Imhof
na kraju trgovice, so velike. Stalne najnižje cene.
Velika izbira. Tudi najmanjša naročila se izvede s
popolnoma svežim blagom natančno po vtorcu.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir

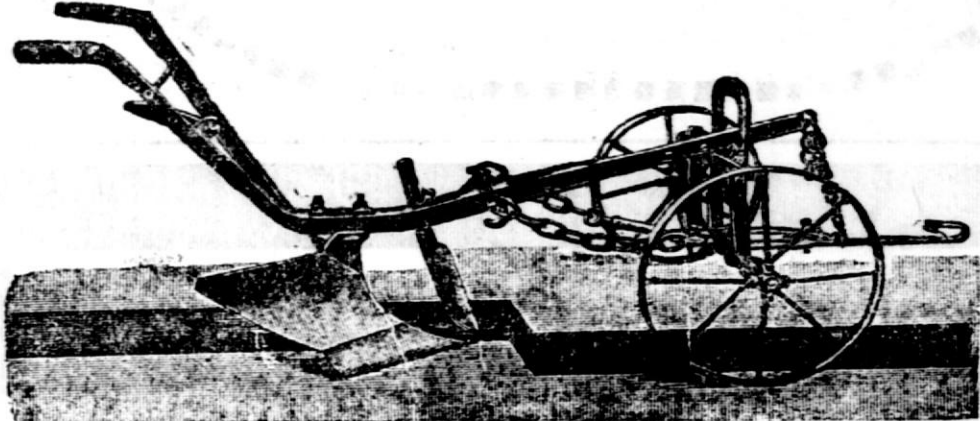
20

M. GELBAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Fr. Stupica, Ljubljana.

Zahtevajte samo najnovejšo, patentovano
s samoslužnimi zvezdnimi členki, ki se do-
bivajo le pri edinem zastopniku za Kranjsko.

travniške brane.

Dalje priporo-
čamo obvezna-
ne, svetovne
neprekosljive
kosilne stroje
„Deering“
navadne in je-
klene pluge
(Sack), osipal-
nike, poljske
in navadne
travniške brane,
motorje
raznih se-
stav, mlatil-
nice, slamoreznice, gepejine, brzoparilnike, sejalne stroje in vse za poljedelstvo po-
trebne stroje nerazrušljive konstrukcije po znanih nizkih cenah. — Velika zaloga zjamčenega
poljskega in roman cementa, travert, železnih šim, beton železa, železa za vezi in razne železnine in orodja.

Geniki in ponudbe na zahtevo na razpolago.

Hiša s trgovino

v lepem, premožnem kraju (vasi)
na spodnjem Štajerskem, posebno
tudi sposobna za gostilno z lepim,
zelo rodovitnim sadonosnikom in
vrtom, se zaradi bolezni prodaja.
Vprašanja pod „I. Č.“ na uprav.
»Slovenskega Naroda«. 1378

Močni salon.

Častitim damam priporočam

kloubuke

le najfinejšega okusa

Ida Škof-Vanek

26 Jož Frančo.

Šalni kloubuki vedno pri-
pravljeni. Tako tudi venci
o halovi in razne cvetlice
.. doma izdelovane ..

Karla Planinška

prva ljubljanska veleprožarna za kavo.

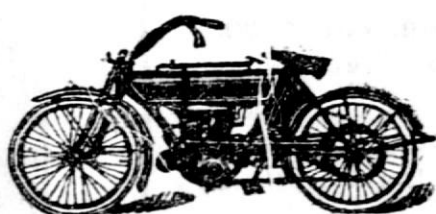
Dobivajo se v pražarni na vogalu Dunajske ceste — Sodne
ulice in v moji trgovini s specerijskim blagom Dunajska c. 6.

Zastopstvo pisalnega stroja

ki vse doslej obstoječe daleč prekaša,

se odda za Kranjsko.

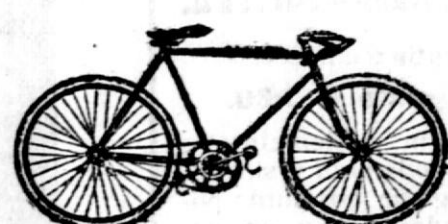
Briljantna prilika za dosmrten posel za trgovce z nekoliko premoženjem
Ponudbe pod šifro „Zlata jama“ na upravništvo »Slovenskega Naroda«

Zastopstvo le prvovrstnih to-
varen in priznani najboljših
koles „KINTA“ modeli 1912

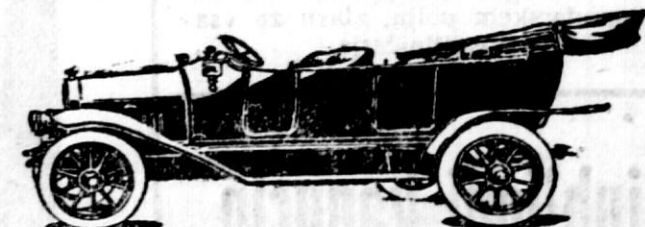
Karel Čamernik & Ko.

Ljubljana, Dunajska cesta 9—12.

Specialna trgovina s kolesi, motorji, avto-
mobili in posameznimi deli.

Mehanična delavnica prvega razreda za
vsa v to stroko spadajoča dela in popravila.
Garaža za avtomobile. Zaloga pnevmat-
ikov za avtomobile, motorje in kolesa
Popravila pnevmatikov potom
vulkaniziranja. Bencin in olje za
vse uporabe. Izposojevalnica ke-
les. Šola za vožnje z vsemi vo-
zili. Interesantom smo s strokov-
nimi pojasnili brezplačno na razpolago.

cilindre
in čepice
Klobuke
v najnovejših fazonah in v veliki izbiri
priporoča
IVAN SOKLIČ.
24
Založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.
Pod Trnovo št. 2. Postaja električne železnice.

Priporoča se domača najnovejša
konfekcijska trgovina
Maček & Komp.

Franca Jožefa cesta 3.

Sprejemajo se naročila po meri,
ter se izvrše točno in solidno.

Založniki c. kr. priv. juž. žel.

Solidna postrežba.

Najnižje cene.

Tehnični biro in stavbno podjetje

Resljeva cesta št. 26 (poleg plinarne)

izdeluje:

Resljeva cesta št. 26 (poleg plinarne)

: Beton, železobetonski,
mostove, strope, dvo-
rane, zaziške turbin.

Strokovna izvršitev
vseh vrst načrtov,
prevzetje zgradb,
:: tehnična mnenja. ::

: Vodovodi, električne :
centrale, turbine, mlini,
žage, opekarne,
:: moderne apnenice. ::

: Obisk strokovnih :
inženirjev na željo.